

בית משפט לעניני משפחה בצפת

7 יוני 2023
17626-05-, 17674-05-20
17692-, 10026-05-20, 20
25545-07-20, 05-20

פס"ד בתביעות הדדיות שהוגשו בין הצדדים שהנם ידועים בציבור
בעניין הסדר הורות
מזונות קטינים
מזונות משקמים ותביעות רכושיות

אביבית נחמיאס **סגנית הנשיא השופטת**

תובעת פלונית
ע"י עו"ד מירב שפר אלמליח

- נגד -

נתבע אלמוני
ע"י עו"ד נאוה בן דוד (כהן)

פסק דין

לפניי תביעות הדדיות שהוגשו בין הצדדים שהנם ידועים בציבור, בעניין הסדר הורות, מזונות קטינים, מזונות אישה ותביעות רכושיות:

תלה"מ 17674-05-20 – תביעת האם למזונות הקטינים ומדורם.

תלה"מ 17626-05-20 – תביעת האם למזונות אישה (מזונות משקמים).

תלה"מ 10026-05-20 – תביעת האם לאחריות הורית וקביעת הסדרי שהות.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

תלה"מ 17692-05-20 - תביעת האישה לסעד הצהרתי בעניין זכויות רכושיות של הצדדים מכוח הלכת השיתוף

תלה"מ 25545-07-20 – תביעת האישה לאיזון משאבים וחלוקת רכוש על פי חוק יחסי ממון, התשל"ג-1973.

תמצית העובדות הצריכות לעניין:

1. הצדדים הינם יהודים וניהלו מערכת יחסים זוגית משנת 2003. לצדדים נולדו שלושת הקטינים: ע' (כיום כבת 16) א' (כיום כבת 15) וע"ל (כיום כבן 13).
2. הצדדים לא נישאו כדמו"י עם זאת ביום 26.1.2006 ערכו מסיבה. הצדדים הכבירו מילים וטיעונים אשר למהותו של אותו אירוע חרף העדר כל משמעות הרלבנטית להליכים שבפני.
3. בתחילת דרכם פנו הצדדים לארגון "משפחה חדשה" לשם עריכת הסכם ממון, אשר לבסוף לא נכרת.
4. האישה הינו עו"ד בהכשרתו והאישה עסקה בתחום התיירות. לאחר הקורונה עברה הסבה מקצועית וכעת מסיימת לימודיה הכוללים תעודת הוראה.
5. עד שנת 2013 התגוררו הצדדים ב***, ובשנה זו עברו להתגורר בקיבוץ ***, בו מתגוררת משפחת האישה, בין היתר בשל זכאותו לרכישת מגרש בקיבוץ בהטבה משמעותית. הצדדים החלו בהליך של קליטה, ועד להסדרת החברות ורכישת המגרש התגוררו בדירה שכורה בקיבוץ.
6. במהלך תקופה זו הצדדים חוו משברים קשים שדי בכל אחד מהם כדי לזעזע את המערכת המשפחתית בוודאי בצירופם: בחודש ינואר 2018 נפטר אחיו של הנתבע ממחלת הסרטן, בסמוך לכך, ביום 12.2.2018 אובחן הנתבע כחולה במחלת פרקינסון, וביום 30.4.2018 אובחנה הנתבעת כחולה במחלת הסרטן.
7. בתקופת הטיפולים עברה האישה להתגורר בבית אמה ב*** כאשר הילדים נותרו עם האב בקיבוץ.
8. על רקע מצבם הבריאותי של הצדדים, נאלצו בני הזוג להתמודד גם עם מציאות כלכלית מורכבת. הנתבע לא יכול היה עוד לעבוד בתחום עריכת הדין, והחל לקבל מחברת הביטוח קצבת אובדן כושר עבודה וכן קצבת נכות מהמל"ל. הכנסות אלה הופקדו לחשבון המשותף ושימשו לצרכי המחיה של בני המשפחה. עוד לציין כי הצדדים פנו לארגון "פעמונים" לקבלת ייעוץ ועריכת תוכנית שיקום כלכלית.
9. עם החלמתה של האישה ושובה לבית הצדדים העמיקו המחלוקות בין הצדדים ובחודש אוגוסט 2019 עזב האישה את הבית ועבר להתגורר בדירה שכורה ביישוב אחר. יצוין כי בהמשך לדרישת הקיבוץ לפנות את הדירה, בחודש ספטמבר 2020 עזבה אף האישה את הקיבוץ, ועברה להתגורר בשכירות ב***.
10. ביום 12.9.2019 פתח האישה בהליך ישוב סכסוך, ובין החודשים 05/20 – 07/20 הגישו הצדדים את התביעות שבכותרת.

11. לא למותר לציין כי למרבה הצער הצדדים התנהלו מבחינה דיונית בצורה מסורבלת ביותר, הגישו כתבי טענות ארוכים שנפרסו על פני עשרות רבות של עמודים, כאשר בהמשך להליך גישור שכשל, טענו כי פניהם לשלום ולהסכמות, אולם בפועל התווכחו על כל דבר ועניין דבר שפגע מאוד בקטינים ועל כך יש להצר. טיעוני הצדדים התאפיינו בלשון ציורית וסיפורית דבר שהקשה מאוד על ניהול ההליך, קידומו ויצר קושי לבור את התבן מן הבר. **התביעה הרכושי**
12. הצדדים הגישו תביעות רכושיות הדדיות. האישה השתיתה תביעתה מכוח הלכת השיתוף והאיש מכוח חוק יחסי ממון בין בני זוג. **השאלות השנויות במחלוקת:**
13. סלע המחלוקת הינו דינם של הכספים שקיבל הנתבע מפוליסת אכ"ע והכספים שהוא עתיד לקבל מהפוליסה. האם מדובר בכספים משותפים ויש לאזנם מכוח הלכת השיתוף כטענת האישה או שמא כספים אלה שייכים לנתבע בלבד ואינם ברי איזון בהתאם להוראות חוק יחסי ממון כטענת האיש.
14. מחלוקות נוספות נגעו לחובות לבני המשפחה, חוב שכ"ט לעו"ד שטיפל בהליכים המשפטיים של האיש מול חברת הביטוח והמל"ל, איזון כספים שהופקדו בקופ"ג "הפניקס", פיצוי ממגדל שקיבלה התובעת לאחר מועד הקרע, החזר כספי פקדון מהקיבוץ, מס רעיוני שנלקח בחשבון בחוזה"ד, פיצוי שקיבלה התובעת בגין מחלות קשות במהלך החיים המשותפים ואשר הופקדו לקרן פנסיה.
15. טרם התייחסות לכל מהשאלות – מן הראוי להקדים ולקבוע מהו המשטר הרכושי החל על הצדדים. **המשטר הרכושי החל על הצדדים:**
16. כאמור לעיל, הצדדים היו ידועים בציבור. הכירו בשנת 2003 ובהמשך, בשנת 2006 ערכו טקס/מסיבת חתונה. בשנת 2019 דרכיהם נפרדו באופן סופי.
17. אין חולק כי המשטר הרכושי החל על בני זוג ידועים בציבור הינו הלכת השיתוף. חרף זאת, הנתבע ביקש להחיל את הוראות חוק יחסי ממון, תוך התעלמות מהעובדה כי בני הזוג הינם יהודים, אשר ערכו "חתונה חילונית", כאשר לא נטען שיש מניעה כלשהי לנישואיהם כדמו".
18. בהתאם לפסיקה, חוק יחסי ממון, חל אך ורק על בני זוג שנישאו כדין. כך, נפסק כי "חוק יחסי ממון, בהבדל מהלכות השיתוף בנכסים בין בני-זוג, אינו חל על בני-זוג ידועים בציבור, אלא אך ורק על בני-זוג הנשואים כדין". (ר' תמ"ש (ת"א) 47130-10-11 ד.ח.נ' א.א (2015) והפניות שם). כן ראה עמ"ש 26693-04-13 פלונית נ' פלוני 2013, ה"מ (מחוזי תל אביב-יפו) 2180/75 חנה צור נ' היועץ המשפטי לממשלה, תשל"ז(2) 400 (1977).
19. בע"א 640/82 חנן כהן נ' היועץ המשפטי לממשלה, לט(1) 673, 686), נפסק כי "אין החוק מגדיר את המושג 'בני זוג', אך ברור הוא, כי הוראותיו לא יחולו אלא על מי שהם בני זוג נשואים. שכן הסדר האיזון חל עם פקיעת הנישואין 'עקב גירושין או עקב מותו של בן זוג' (סעיף 5(א) לחוק), ואין הסכם ממון על-פי סעיף 1 לחוק בא אלא לשנות את הסדר האיזון שבחוק".
20. יוטעם כי בפסיקה נעשתה הבחנה בין מקרה של בני-זוג מנועי חיתון, האסורים להינשא זה לזה על-פי דין תורה, לבין מקרה של בני-זוג שהם פנויי חיתון שאינם

נישאים כדמו"י מבחירה. לגבי הראשונים נקבע כי מי שבד"ר קבע לגביהם כי כדי להינשא לאחר יהא עליהם להתגרש בגט פיטורין, יש לרושםם כנשואים במסמכי המרשם, אולם במקרה של פנויי חיתון נקבע כי קידושין פרטיים אלו הם נטולי תוקף, ואין לצוות על רישומם במסמכי המרשם (ר' הפסיקה שהובאה בתמ"ש תא 4860-00 הנ"ל, ע"א 32/81 משה צונן נ' סלביה שטל, לז (2) 761, אשר ניתן בהסתמך על בג"ץ 130/66, 131, 132, 158).

21. ביחס לבני-זוג מנועי חיתון אשר נישאו בטקס פרטי וביקשו לאשר הסכם על-פי חוק יחסי ממון נקבע, כי אישור ההסכם הוא עניין פרודצדורלי ואין הוא ראייה לתוקף הנישואין. בע"א 640-82 הנ"ל, נידון עניינם של בני זוג מנועי חיתון (כהן וגרושה). בית המשפט החיל את חוק יחסי ממון מטעם של תקנת הציבור והכיר בהם כ"בני זוג" לעניין חוק יחסי ממון. בין היתר נקבע כי "אין באישור ההסכם כשלעצמו כדי לקבוע דבר על תקפות הנישואין, ואין מקום לחשש, כי במתן האישור המבוקש קובע בית המשפט, ולו רק אגבית, מימצא כלשהו בנדון...".

22. לעומת זאת, בקשות לאישור הסכם ממון לפי חוק יחסי ממון של בני זוג יהודים שנישאו בנישואין אזרחיים כאשר הם אינם מנועי חיתון נדחו:

23. בתמ"ש 4860-00 הנ"ל סרב בית המשפט לאשר הסכם ממון בהתאם לחוק יחסי ממון במקרה של בני זוג שאינם מנועי חיתון. בין היתר נקבע כי "במקרה דן מדובר בבני-זוג פנויי חיתון אשר לא הראו כי קיימת מניעה כל שהיא אשר אינה מאפשרת להם להינשא כדמו"י. לא זו אף זו, המבקשים אינם רשומים כנשואים במרשם האוכלוסין ולא העלו כל טענה בדבר פנייה לפקיד הרישום וסירובו לרושםם כנשואים. בנסיבות העניין, לאור היעדר ראייה, ולו לכאורית, בדבר היותם של המבקשים נשואים, הרי שלא נותר אלא לדחות את בקשתם לאשר את ההסכם על-פי חוק יחסי ממון".

24. בתמ"ש (ת"א) 47130-10-11 ד.ח.נ' א.א. (2015) נדון עניינם של בני זוג פנויי חיתון שבחרו להינשא בנישואין פרטיים. נפסק כי בנסיבות אלו אין להחיל את חוק יחסי ממון. בין היתר נקבע כי "משבחרו הצדדים, מטעמים כספיים בלבד, להינשא בנישואין פרטיים כשלא הייתה כל מניעה דתית לנישואיהם אין כל הצדקה שיזכו לחסות בצלו של חוק יחסי ממון בין בני זוג החל רק על בני זוג שנישאו כדין. מסקנתי זו מקבלת משנה תוקף לאור העובדה שבמקום שיחול על עניינם חוק יחסי ממון בין בני זוג תחול עליהם חזקת השיתוף החלה על ידועים בציבור, שמשמעותה שנכסים שנרכשו במשותף והייתה לגביהם כוונת שיתוף יחולקו בין הצדדים, אמנם בניגוד לחוק יחסי ממון, בו חזקת השיתוף הינה ההנחה הבסיסית והטוען אחרת עליו נטל ההוכחה הרי שבחזקת השיתוף על המבקש השיתוף להוכיחה אך זהו הפתרון הראוי והצודק לזוג אשר מניעיו היו כלכליים גרידא כבמקרה זה. עולה איפוא כי בנסיבות אלה אין להחיל על בני זוג אלה את חוק יחסי ממון בין בני זוג אלא את חזקת השיתוף".

25. בה"פ (מחוזי תל אביב-יפו) 821/80 דן צידון נ' היועץ המשפטי לממשלה, תשמ"ב(2) 221 (1981), נקבע כי אין מקום להחיל על בני זוג שאינם נשואים את ההסדר החוקי בדבר איזון משאבים הקבוע בחוק יחסי ממון. כן נקבע כי מטרת הצדדים בפנייתם לבית המשפט הינה רצונם להשיג הכרה - עקיפה וחלקית ככל

שתיה - במוסד הנישואין האזרחיים בישראל, וכי בית-המשפט אינו הפורום המתאים לניהול מאבק למען נישואין לא דתיים בישראל.

26. עוד ר' פסה"ד שניתן בתלה"מ (תא) 16-11-66557-11 פלוני נ' פלונית 2018 אשר קבע כי די בכך שהקידושין נערכו באופן פרטי כאשר הצדדים לא היו פסולי חיתון על מנת לקבוע שאין להחיל בעניינם את הוראות חוק יחסי ממון.

27. עוד בעניין זה ר' דבריו של פרופ' שחר ליפשיץ (שחר ליפשיץ, "דיני המשפחה בעידן האזרחי: מדיני הנישואים של מי שנישאו מחוץ לגבולות המדינה אל היום שאחרי כינונם של נישואים אזרחיים בישראל", משפט ועסקים, י (תשס"ט) 458): " **השילוב של דיני הידועים בציבור עם דיני המרשם רלוונטי אף ביתר שאת בהקשר של יחסי הרכוש בין הנישואים בנישואים אזרחיים. על פי הפסיקה, חוק יחסי ממון אינו חל על ידועים בציבור, ובין בני הזוג שורר עדיין משטר של חזקת השיתוף. לכן תחולתו של חוק זה על הנישואים האזרחיים תלויה לכאורה בתוקפם המשפטי של נישואים אלה. ברם, בפועל, המשפט הישראלי מחיל על הנישואים בנישואים אזרחיים הסדר של שיתוף גם ללא הכרעה לגבי תוקף נישואיהם. המקור לכך טמון פעם נוספת, בדיני הידועים בציבור. " מן הכלל אל הפרט:**

28. כאמור לעיל, הצדדים בחרו להתדיין בכל דבר ועניין לרבות בנושאים חסרי כל נפקות להליכים שבפני. דווקא התובעת שטענה באריכות לעניין משמעותו של הטקס והיותו חתונה חילונית בסופה קיבלו "כתובה" בה התחייבו בברית זוגיות ביקשה להחיל את הלכת השיתוף (החלה כאמור על ידועים בציבור), ואילו הנתבע טען כי לא נישאו כדמו"י מבחירה ולדבריו "אין מקום לטענות התובעת לעניין החתונה או שטר הכתובה שכן היתה לנו רק מסיבה והיה כיף מאוד וזהו", היה זה שביקש להחיל את הוראות חוק יחסי ממון החל על זוגות שנישאו כדין.

29. הצדדים לא נישאו, בתלושי השכר/הקצבה של הצדדים צויין כי הם רווקים וכך אף רשומים בת.ז.

30. בנסיבות אלה, חוק יחסי ממון לא חל בעניינם של הצדדים והמשטר הרכושי החל עליהם הינו של הלכת השיתוף.

31. יחד עם זאת יצויין כי בהתאם להסכמת הצדדים, איזון הזכויות והחובות ייעשה ע"פ חוק יחסי ממון (ר' פרוטוקול הדיון מיום 21.10.20). **הלכת השיתוף מכוח חזקת השיתוף - כללי:**

32. הלכת השיתוף הינה יציר הפסיקה. היא מקימה חזקה לפיה בני זוג שניהלו יחסי נישואין תקינים ותרמו למאמץ המשפחתי במשותף, זוכים בחלקים שווים בנכסים שנצברו במהלך חייהם המשותפים, בין אם אלה רשומים על שם שני בני הזוג ובין על שם אחד מהם.

33. הפסיקה הגדירה את חזקת השיתוף כ"חזקה החלה לגבי בני-זוג המנהלים אורח חיים תקין ושהתנהגותם מגלה מאמץ משותף, כי הרכוש שנצבר במהלך הנישואין מצוי בבעלותם המשותפת. השותפות נלמדת מנסיבות החיים המשותפים ומגמירות הדעת המיוחסת לצדדים. החזקה נשענת על קונסטרוקציה חוזית שעניינה הסכם משתמע בין הצדדים, לפיו הם שותפים שווים בזכויות" (ר' ע"א 1915/91 יעקובי נ')

יעקובי, פ"ד מט (3) 529). דהיינו, יש צורך בקיומם של "אורח חיים תקין" ו"מאמץ משותף".

34. לאורך השנים, התפחתה בפסיקה מגמה של הרחבת הלכת השיתוף, הן באמצעות שימת דגש על התנאי של מאמץ משותף שפורש באופן מרחיב, תוך דרישה מינימליסטית של חיים תקינים (כאשר כיום נדרש כי לצורך עמידה בדרישת אורח חיים תקין, די בחיים תחת קורת גג אחת והיעדר קרע או פירוד של ממש – ע"א 234/80 גדסי נ' גדסי פ"ד לו(2) 645, 1982, ע"א 782/80 אביבה גולדברג נ' יוחנן גולדברג פ"ד לד (2) 757, 1983, אף אם חיי הצדדים לא התנהלו על מי מנוחות ע"א 264/77 דרור נ' דרור פ"ד לב(1) 829 (1978), ולגבי דרישת ה"מאמץ המשותף" נקבע כי אינו חייב שיבוא לידי ביטוי דווקא בתרומה כספית לקופת המשפחה אלא אפשר שיתבטא בתרומה לניהול משק הבית וגידול הילדים – ע"א 300/64, ע"א 1937/92 קוטלר נ' קוטלר פ"ד מט(2) 233 (1995) הן ע"י צמצום האפשרות לסתור את החזקה בדבר השיתוף (הלכת השיתוף הפכה למעין חזקה כאשר די בהוכחת חיים משותפים כדי להעביר את הנטל על הצד שכנגד לסתור קיומו של שיתוף נכסים), והן ע"י הרחבת היקף הנכסים הנכללים בשיתוף – בכלל זה, זכויות סוציאליות, נכסים עסקיים ואף נכסים שנצברו טרם הנישואין – ע"א 809/90 לידאי נ' לידאי, 1992, ע"א 806/93 הדרי נ' הדרי 1994 (בעניין זה ר' פסק דינו של כב' השופט איתי כץ בתמ"ש (ירושלים) 18560/07 ד' ר' נ' ד' ש' 23.11.2008) וההפניות הרבות שם. כן ר' תמ"ש (ת"א) 3120/98 ס.י. נ' נ.י. (17.11.03) וההפניות הרבות שם).

35. החזקה הנוצרת בדבר כוונת השיתוף המיוחסת לצדדים, ניתנת לסתירה על ידי מי מבני הזוג המתנגד לשיתוף, אשר יכול לסתור אותה על ידי הוכחת כוונה שונה מכוונת שיתוף. סתירת החזקה אפשר שתיעשה באופן כללי על ידי ראיות אשר יסתרו את הכוונה ליצור מערכת כלכלית כללית משותפת ואפשר שתיעשה באופן ספציפי על ידי ראיות בדבר העדר כוונת שיתוף בנכס מסויים (ע"א 3002/93 בן צבי נ' סיטין 1995). מכל מקום, כדי לסתור את החזקה ולהוציא נכסים מסוימים מתחולתה של חזקת השיתוף, נדרשות ראיות כבדות משקל. הנטל הוא על הטוען לאי התקיימותה. **הלכת השיתוף בין בני זוג הידועים בציבור:**

36. בהתאם לפסיקה, העובדה שקיים בין צדדים קשר של "ידועים בציבור", אין בה, כשלעצמה, ראיה לקיום שיתוף קנייני בנכסים ואין די בכך לשם החלת חזקת השיתוף עליהם.

37. הפסיקה קובעת, כי בהתקיים תנאים מסוימים קיום אורח חיים תקין ביניהם ומאמץ משותף של שניהם ברכישת הנכסים או, למצער, בניהול משק הבית המשותף ובגידול הילדים עשויה הלכת שיתוף נכסים יציר הפסיקה לחול גם על בני זוג שאינם נשואים והחיים "כידועים בציבור" (ע"א 91/4385 רחל סלם נ' רם כרמי, 1997).

38. הדבר נובע מהעובדה שבסיסה המשפטית של הלכת השיתוף הוא בהסכם משתמע בין הצדדים ולא בעצם אקט הנישואין. לעניין זה ר' דבריו של כב' השופט ברק בע"א 52/80 שחר נ' פרידמן, 1984): "הלכת שיתוף הנכסים הוחלה, בעיקרו של דבר, על זוגות הנשואים זה לזה. היש מקום להחילה על בני-זוג שלא נישאו, והחיים כידועים בציבור? כפי שראינו, בסיסה המשפטית של הלכת השיתוף הוא בהסכם משתמע בין הצדדים ולא בעצם אקט הנישואין. כשם שהנישואין אינם תנאי

מספיק, כך גם אין הם תנאי הכרחי, שכן גמירת דעתם של בני זוג לשיתוף יכול שתשתכלל מאורח חייהם המשותף כידועים בציבור".

39. כך, נפסק כי על מנת שיקבע כי הלכת שיתוף חלה גם לגבי רכוש שנרכש בנפרד ע"י אחד מהידועים בציבור, יש להוכיח כוונת שיתוף מפורשת (ע"א 52/80 הנ"ל, ע"א 107/87, אלון נ' מנדלסון, 1989, תמ"ש 53292-01-13 פלונית נ' פלוני (2018).
40. בהתאם לפסיקה, נטל ההוכחה הרובץ על הידוע בציבור הטוען לשיתוף רכושי, הינו נטל כבד יותר מאשר על בן זוג נשוי הטוען לשיתוף כאמור, כאשר "יש ליתן משקל נכבד לאוטונומית-הרצון של בני-הזוג בעיצוב הקשר הזוגי ביניהם ובקביעת ההסדר הרכושי החל על נכסיהם" (בע"מ 8500/12 פלוני נ' פלונית 2013, וההפניות שם). עוד נקבע כי ככל שמדובר בידועים בציבור, על בית המשפט לבחון אם אכן מתקיימת הלכת השיתוף בנכס זה או אחר, וכאשר מדובר על דירת המגורים, הנטל הנדרש לכוונת שיתוף ביחס אליה, נמוך הוא (עמ"ש (ת"א) 13-03-14177 פלונית נ' פלוני 2014). לעניין רכוש עסקי, נקבע כי בשל העובדה שמדובר בידועים בציבור על הטוען לשותפות ברכוש העסקי מוטל "נטל מוגבר" (ר' תמ"ש (חד) 3821-05 ופ. נ' ח.ד. 2007).
41. כך, נפסק בע"א 4385/91 סלם נ' כרמי הנ"ל, כי "טעמו של השוני נעוץ בהבדל שבין רמת המחוייבות ההדדית המאפיינת את קשר הנישואים לבין זו המאפיינת את הקשר שבין ידועים בציבור; שהמחוייבות הגבוהה הכרוכה בנישואים טבועה במוסד הנישואין עצמו, ולא בנקל יכול מי מבני הזוג להשתחרר ממנה, ואילו רמת המחוייבות שבין בני זוג ידועים בציבור נובעת מנסיבותיו של הקשר במקרה הנתון ותלויה, כל כולה, ברצונותיהם המשתנים של בני הזוג. אמור מעתה, כי בעוד שאצל בני זוג נשואים, בהיעדר ראייה לסתור די בהתקיימות התנאים להקמתה של חזקת שיתוף (קרי: אורח חיים תקין ומאמץ משותף) כדי להחיל עליהם דין שיתוף ביחס לכל נכסיהם מכל סוג שהוא, הרי שאצל בני זוג ידועים בציבור, הקמתה של חזקת שיתוף – שלא הובאו ראיות לסתירתה – עשויה להעיד רק על שיתוף בנכסים המשמשים את בני הזוג בחייהם היום יומיים, או בכאלה שנרכשו על ידיהם במשותף להחלת דין שיתוף על נכסים אחרים של מי מהם, ולו גם כאלה שנצברו על ידיו בתקופת החיים המשותפים, תידרש ראייה נוספת כלשהי, שתעיד (לפחות באורח נסיבתי) על כוונת שיתוף בנכס המסוים (או בכלל נכסיו) של בן הזוג" (ההדגשה שלי א.נ.) (כן ר' הדברים שנפסקו בע"א 52/80 הנ"ל; בג"צ 4178/04 פלוני נ' ביה"ד הרבני הגדול לערעורים, הנ"ל).
42. הפסיקה הכירה במצבים שבהם עם תחילת החיים המשותפים כידועים בציבור לא חל שיתוף נכסים בין הצדדים, כאשר נקבע כי שיתוף הנכסים בין בני הזוג, יחול כעבור זמן מסוים ועם התייצבות הקשר האישי ביניהם והוא ישתרע, על-פי גמירת דעתם, לא רק על נכסים חדשים שירכשו אלא גם על אותם נכסים שנרכשו בעבר, בטרם התייצבותו של אותו קשר. לפיכך, ניתן להכיר בנכס כזה כמשותף, במקרים מיוחדים, בכפוף להוכחת כוונת שיתוף מפורשת לגביו וכי הצדדים התייחסו אליו ככזה (ר' תמ"ש (טב) 234-01-11, ס.ע. נ' נ.א. 2013 אשר ניתן בהסתמך על ע"א 52/80 לעיל. עוד לעניין זה ר' תמ"ש (נצ) 3210/08 ח' ב.ד. נ' י.נ. 2011, שם קבע כב' השופט ג'יוסי כי במקרים מיוחדים ניתן להכיר בנכס מלפני החיים המשותפים

כמשותף, כאשר הודגש כי יש להוכיח כוונת שיתוף מפורשת ולהסתפק בחיים הרמוניים ותקינים של בני הזוג. **פוליסת אכ"ע – האם לתובעת זכויות בכספים שהתקבלו וצפויים להתקבל מהפוליסה?**

43. על בסיס ההסדר הרכושי אליו הגיעו הצדדים בדיון מיום 21.10.2020 לשיתוף מלא הזכויות והחובות (עמ' 5 ש' 20) ניתנה החלטה ביום 22.10.2020 על מינוי מומחה מטעם בית המשפט, לצורך עריכת חוות דעת אקטוארית להערכת שווי נכסיהם הפיננסיים של הצדדים בהתאם למועד קרע שנקבע ליום 15.8.2019, ולהצעת חלופות לאיזון משאבים ע"פ חוק יחסי ממון. עוד הוסכם כי המומחה יתייחס בחוה"ד לכספים שהופקדו לאחר מועד הקרע בקרה"ש "הפניקס אקסלנס".
44. ביום 14.6.2021 הוגשה חוות הדעת הראשונה. בחוה"ד האקטוארית נלקחו בחשבון כלל הזכויות הסוציאליות והפנסיונית, של הצדדים, הכספים שנפדו מקופות הגמל, ושאר התחייבויות הצדדים. על פי חלופה א' של שבחוות הדעת הראשונה על האיש להעביר לאישה סך של 3,929 ₪ (להלן: "חוה"ד הראשונה").
45. בהמשך ניתנה החלטה על הגשת חוה"ד מתוקנת, הכוללת כל החובות והזכויות של הצדדים שנצברו במהלך החיים המשותפים, לרבות פוליסת פוליסת אובדן כושר עבודה (ר' החלטה מיום 17.8.2021).
46. בחוה"ד המעודכנת היוון המומחה את הסכומים שעתידיים להתקבל מכספי קצבת אכ"ע ממועד האיזון ועד גיל 67, לכך הוסיף את הסכום שנקבע בחוה"ד הראשונה ביחס לזכויות הסוציאליות, וקיזז את החובות המשותפים לאחר עדכוןם (בהתאם לאסמכתאות שהוצגו). על פי חוה"ד השנייה על האיש להעביר לאישה, סך של 1,560,335 ₪. חוה"ד הוגשה ביום 25.1.2022 (להלן: "חוה"ד השנייה").
47. בדיעבד הסתבר כי כוונת האיש היתה לאזן את התקבולים שהתקבלו מהפוליסה עד למועד הקרע בלבד (ר' פרוט' הדיון מיום 30.1.22).
48. בנסיבות אלה לאחר שהנתבע הבהיר כי הסכמתו לאיזון ניתנה אך ורק בהתייחס לסכומים ששולמו עד למועד הקרע, וכי בזמן אמת נעשתה מצידו פניה למומחה על מנת שיבקש הוראות מבית המשפט (עמ' 10 לפרוט' ש' 16-6), דבר שלא נעשה, יש להכריע מהו דינם של הכספים שהתקבלו מהפוליסה לאחר המועד הקובע, באופן מהותי, זאת בהתעלם מההסכמה הדיונית (ר' בעניין זה הבהרת בית המשפט בעמ' 38 לפרוט'). **תמצית טענות התובעת**
49. **הצדדים לא ראו בכספי אכ"ע בשום צורה כספים שהתקבלו חלף שכר. אלא כנכס משותף עליו ביססו את עתידם הכלכלי.**
50. כל שנותר להם נהגו בשיתוף מלא ביחס לכל נכס שהתקבל לידיהם. יש לראותם כשותפים שווים לחובות ולזכויות ולקבוע כי כל הזכויות הכספיות לרבות הזכויות בגין אכ"ע מהווים חלק בלתי נפרד מהרכוש המשותף השייך ולאזן את הגמלה באופן שווה בין הצדדים.
51. קצבת אכ"ע התקבלה בטרם מועד הקרע ושימשה להוצאותיהם ולהתחייבויות העתידיות של המשפחה ולמעשה קצבה זו היוותה מקור ההכנסה היחיד והעיקרי

של הצדדים בשנתיים שקדמו לפרידה ונתפסה כעתודה כלכלית משותפת מעת שחדלו הצדדים לעבוד.

52. בנוסף, הצדדים הסתמכו על הפוליסה עוד טרם מימושה לצורך הצגת און פיננסי כחלק מדרישות הקיבוץ במסגרת קליטתם.

53. התובעת זכאית ליהנות מתקבולי הפוליסה, שכן הצדדים רכשו אותה באופן פרטי ובחרו במודע להרחיב את תוכנית הביטוח הפנסיוני של הנתבע ושילמו עבורה במשותף במשך שנים רבות.

54. עוד טענה כי הנתבע ביקש לבסס את תביעתו מכוח הוראות חוק יחסי ממון, רק על מנת להחריג את הפוליסה מנכסי האיזון ולפיכך עתרה להחיל את הלכת השייתוף על פי מבחן מקור רכישת הנכס ותקופת הרכישה ולא על פי מבחן סוג הנכס.

תמצית טענות הנתבע

55. הנתבע מתנגד לשייתוף/איזון כספי גמלת אכ"ע בהתייחס לכספים ששולמו לאחר המועד הקובע.

56. עוד טען כי הקצבה היא רכיב ביטוחי ולא פנסיוני, המהווה תחליף לשכר ועל כן אין מקום לאזנה.

57. הכספים שמקבל מחברת הביטוח בגין אובדן כושר עבודה משולמים במלואם עבור מחייתם של הילדים המדור והחזקתו, על אף שכספים אלה נועדו לרפואת האב ומחייתו, בפועל נשאר ללא יכולת לשלם את צרכיו הרפואיים.

58. אין חובה על פי דין לאזן את גמלת אכ"ע. כמו כן טוען כי נקבע בפסיקה באופן חד משמעי כי כספים המתקבלים בגין אי כושר עבודה אינם ברי איזון ושייכים לנתבע בלבד.

59. הנתבע הדגיש בסיכומיו כי הסכים לאזן רק את זכויות הפנסיה שלו (לאחר גיל 67), והתנה זאת בהסכמת האישה לשאת עימו במלוא החובות. לטענתו כספי הפנסיה אוזנו בחוה"ד הראשונה וקוזזו מהזכויות שהיה אמור לקבל מהתובעת, כך

שהתובעת נשארה עם מלוא זכויותיה. גמלת אכ"ע בראי הלכת השייתוף ובראי חוק יחסי ממון:

60. סעיף 5 (א)(2) לחוק יחסי ממון, מוציא מבסיס מסת הנכסים שלאיזון "גמלה המשתלמת לאחד מבני הזוג על ידי המוסד לביטוח לאומי או גימלה או פיצוי שנפסקו או המגיעים על פי חיקוק לאחד מבני הזוג בשל נזקי גוף, או מוות".

61. בבע"מ 7051/18 פלונית נ' פלוני (22.5.2019) התייחס בית המשפט העליון (בדן יחיד) לשאלת סיווג קצבה המתקבלת מפוליסת אובדן כושר עבודה, ואיזון הכספים המתקבלים לפני מועד הקרע ולאחריו, יחד עם זאת מן הראוי להקדים ולפרט את הפסיקה שקדמה לפסיקה זו של בית המשפט העליון.

62. הרציונל העומד בבסיס הוצאת גימלה או פיצוי מגדר האיזון, הוא כי "הנפגע זקוק לגמלה לקיומו היומיומי" והפיצוי בגין נזקי גוף נועד "להשיב את המצב לקדמותו.. הכספים שמקבל בן הזוג הנכה נועדו לפצותו על הנכות ולהקל עליו ואין הוא אמור להחלק בהם עם בן זוגו". (עמש (נצ') 9102-01-14 פלונית נ' פלוני

(13.11.2014); תמש (נצ') 18248-06-17 ס.פ. נ' ו.פ (19.8.2019); תמש (חי')
22632-08-10 ה.כ. נ' ר.כ (14.4.2015); תמ"ש (ת"א) ל.ד. נ' ל.ד. (17.10.2013).

63. באספקלריה של הילכת השיתוף והרציונל העומד בבסיס הלכת השיתוף לפיו שני בני הזוג תרמו למאמץ משפחתי המשותף, הרי שלא ניתן לומר כי פיצויים אלה הושגו במאמץ משותף (ת"א (ב"ש) 258/94 שגב נ' שגב (22.12.1998) (להלן: "פרשת שגב").

64. בפרשת שגב נקבע כי ככלל יש לאמץ את הגישה שנפסקה על פי הסדר איזון המשאבים גם בהתייחס למשטר הלכת השיתוף. אולם "בעוד שאיזון המשאבים הינו מוסד סטטוטורי המוציא מאיזון המשאבים באופן גורף כל פיצוי בגין נזקי גוף, מאפשרת חזקת השיתוף בנכסים, שמקורה בהלכה פסוקה, גמישות והתאמה לכל מקרה על פי נסיבותיו" באותו מקרה נפסק כי פיצויים בגין נזקי גוף, שנטמעו ברכוש המשותף, יכללו בגדר חזקת השיתוף.

65. בין היתר ציין כב' השופט ברוך אזולאי בפרשת שגב, כי - "לדעתי גם ביחס לפיצויים בגין נזקי גוף, יש לבחון כל מקרה לגופו ולאמץ את חזקת השיתוף, בנכסים או לדחות אותה במלואה או בחלקה על פי הרציונל של חזקת השיתוף, בהתחשב בנסיבות המיוחדות לכל מקרה. ככלל ניתן לאמץ את הגישה הכללית של איזון המשאבים על פי חוק יחסי ממון בין בני זוג, ואין הגיון שבן זוג שקיבל פיצוי בגין נזקי גוף עקב כאב וסבל על מנת לשקם את עצמו בעקבות הגבלות פיזיות שנגרמו לו, ייוותר לאחר פקיעת הנישואין או לאחר פירוק השיתוף בנכסים עם נכות מלאה ומחצית בלבד מהפיצויים שנועדו לסייע לו להתמודד עם מגבלותיו הגופניות. גם מבחינת המאמץ המשותף - לא ניתן לומר על פיצויים כאלה שהם הושגו במאמץ משותף. מאידך גיסא, יש מקום להתחשב בעיתוי בו התקבלו הפיצויים בהשוואה לעיתוי בו מבקש אחד מבני הזוג לפרק את השיתוף בנכסים, וכן את טיב הפיצויים שהתקבלו, באיזו מידה הם נועדו לכסות הוצאות שהוצאו, או נזקים שנגרמו, החל ממועד התאונה ועד למועד פירוק השיתוף, ובאיזו מידה הם נועדו לכסות הוצאות או נזקים המתייחסים לתקופה שלאחר פירוק השיתוף. סביר להניח שכל עוד קיימת הרמוניה בין בני הזוג, הם משתמשים בכספים שנתקבלו מפיצויים בגין נזקי גוף לכיסוי הוצאות רפואיות ואחרות בגין הפגיעה, להשלמת ההכנסות שנפגעו עקב אובדן ההשתכרות שבגינם שולמו הפיצויים, וגם לצרכי מחייה שוטפים, תוך התחשבות בצרכי העתיד ובמטרת הפיצויים, היינו: לאפשר לנפגע להשקיע את כספי הפיצויים ולהשתמש בהם לאורך הימים בהם הוא עשוי להזדקק להם עקב מגבלותיו הגופניות. כמו כן, יש להתחשב בהתנהגות הצדדים - באם היתה כוונתם לכלול את הפיצויים בגין נזקי גוף בחזקת השיתוף או להוציאם מחזקת השיתוף."

66. בבע"מ (י-ם) 821/05 ש.א. נ' ש.ג. (12.11.2006), שם נידונה שאלת איזון קצבת נכות ממשרד הביטחון הצטרף כב' השופט משה דרורי להנמקות בפרשת שגב, וקבע כי בין אם תופעל דוקטרינת איזון המשאבים, ובין אם דוקטרינת שיתוף הנכסים "ככל שמדובר בקיצבה המשולמת עקב מוות או נכות, יש להתייחס אליה באופן הבא: לכתחילה, קיצבה זו נועדה למי שמקבל אותה, ולא לבן זוגו, כי היא משקפת כאב או סבל שעבר אותו בן זוג המקבל את הגימלה. ברם, אם הגימלה

היא תמורת אובדן הכנסה, יש לראות בגימלה כחלק מהכנסות בני הזוג, והן משותפות. כמו כן, כאשר נכנסת הגימלה לחשבון הבנק המשותף ומשמשת לצרכי הצדדים, ניתן לראות בכך הסכמה לכך שהיא חלק מן הרכוש המשותף של בני הזוג."

67. הפסיקה אם כן, בחנה את טיבה של גמלה המתקבלת תמורת אובדן הכנסה במבחנים שונים בראי נסיבות של כל מקרה ומקרה. כך למשל בתמ"ש (י-ם) 14702/97 פלונית נ' אלמוני (1.4.2000) נקבע כי מקום שכספי הגמלה אינם מתקבלים כגמלה חודשית לקיום שוטף, אלא מתקבלים כסכום אחד רטרואקטיבית עבור תקופת עבר ומשסכום זה שימש ברובו לפרנסת המשפחה, אין להוציא את יתרת הסכום ממכלול נכסי האיזון "שעה שמדובר בסכום אשר התקבל בסכום אחד ניכר ואשר רובו שימש את המשפחה אין לאמר כי מדובר בגימלה המוצאת מנכסי האיזון. כוונת המחוקק בהוציאו מנכסי האיזון את הגימלה היתה, כי לא תכלול בנכסי האיזון שכן מקבל הגימלה, הנכה, זקוק לה לקיומו היומיומי אולם מקום שהכספים לא מתקבלים כגמלה חודשית לקיום שוטף, כי אם נתקבל סכום גדול רטרואקטיבי, ובמיוחד כשרוב הסכום שימש את המשפחה הרי שאין לראות ביתרה שנתרה או בפירותיה גימלה לקיום שוטף יומיומי כי אם כסכונן או בדומה לכך, על כן אין לומר כי יתרת הסכום החד פעמי שנתקבל עבור העבר או פירותיו מהווים גימלה הנכללת בסעיף 5(א)(2) לחוק יחסי ממון בין בני זוג ואשר יש להוציאה ממכלול נכסי האיזון".

68. בהקשר זה יצוין כי ע"פ הפסיקה, ככלל, גמלת נכות ממשרד הביטחון איננה ברת איזון בהתאם לסעיף 5 (א) (2) לחוק יחסי ממון, אולם לכלל זה ישנם חריגים, וביניהם מקרים בהם הגמלה מהווה מקור הכנסה עיקרי למחיית המשפחה, או כשמדובר בפיצוי על אובדן השתכרות, או כאשר נעשה שימוש בכספים לצרכי המשפחה באופן קבוע וסדיר, המלמד על כוונת שיתוף ועל היות הכספים ברי איזון (לעניין זה ר' תמ"ש (חי') 22632-08-10 ה.ב.נ' ר.כ. (14.4.15) וההפניות שם. באותו מקרה נקבע כי דירה שנרכשה במהלך נישואי הצדדים, בסיוע הטבה חד פעמית, אותה קיבל האיש ממשרד הביטחון בסך 910,000 ₪, ורשומה על שמו בלבד, אינה דירה משותפת ואין להביאה במסגרת איזון המשאבים בין הצדדים. כן ר' תמ"ש (חי') 27430/07, 13807-01-09 מ.ר.נ' י.ר. 23.1.13 וההפניות הרבות שם).

69. לצורך ההכרעה בשאלה כיצד לאזן פיצוי ששולם חלף שכר עקב מחלה יש להתייחס לאינדיקציות המעידות על כוונת הצדדים. בעמ"ש (נצ') 9102-01-14 פלונית נ' פלוני (13.11.14) נפסק כי לשם הכרעה בסוגיה מעין זו, מעבר לבחינת העקרונות הכלליים, יש לבחון פרמטרים סובייקטיביים, כך למשך יש לבחון מה מטרת הפיצוי, האם נעשה בכספים השנויים במחלוקת שימוש ולצרכי מה, מהו עיתוי קבלת הכספים בהשוואה למועד הקרע וכיוב' שיקולים.

70. אשר למהות הפיצוי נפסק כי פוליסת אובדן כושר עבודה מהווה "רכיב ביטוחי המכונה "אי כושר עבודה", רכיב אשר עניינו תשלום חלופי עבור הפסדי השתכרות לעתיד, דהיינו, ממועד קרות אירוע הביטוח ועד לתום תקופת הפוליסה וזאת בין אם שולם בסכום חד פעמי (משיקולים שונים) ובין עם בדרך של תשלום חודשי.

71. כב' השופט שאהר אטרש התייחס לפסיקת בית המשפט המחוזי בבע"מ (י-ם) 821-05 ש.א.נ' ש.ג. (12.11.06), שם נקבע כי גימלה תמורת אובדן הכנסה, יש

לראותה כחלק מהכנסות בני הזוג המשותפות. אולם ציין כי קביעה זו מסויגת לבחינה סובייקטיבית של התנהלות הצדדים וניהול הכספים בפועל, וביכר את הגישה שהובעה בתמ"ש (ת"א) 38281/96 מ.נ.נ' י.ג. (16/5/05) מפי כב' השופטת צילה צפת, ואת הרציונל העומד בבסיסה, לפיה יש להבחין בין רכיבי הפיצוי לצורך הקביעה האם הכספים ברי איזון אם לאו: בין היתר קבעה כב' השופטת צפת כי "באשר לפיצוי בגין הפסד זכויות פנסיה, דומני כי לא יכולה להיות מחלוקת שהם ברי איזון כשם שזכויות הפנסיה של הנתבע הינם ברי איזון. מאידך, אינני מקבלת את הטענה כי גם הפיצוי בגין הפסד השתכרות הוא בר איזון. ראשית, כשם שהשתכרות הנתבע אינה ברת איזון כך גם הפיצוי בגין הפסד השתכרות התובעת אינו בר איזון. פיצוי זה אינו אלא תחליף להשתכרות התובעת שבשל הנסיבות נצבר לתשלום חד פעמי....".

72. כב' השופט אטרש התייחס לשימוש שעשו הצדדים בסכום החד פעמי שהתקבל ואשר רק שלישי ממנו הועבר לחשבון המשותף (סכום שהוטמע ברכוש המשותף והינו משותף) לבין החלק הארי של הפיצוי (שני שלישי) שהופקד בפיקדון נפרד ולגביו נקבע שהוא אינו בר איזון. נתון נוסף שנלקח בחשבון היה עיתוי קבלת הכספים בשלב בו החל הסכסוך, וקבע כי "אינני סבור כי בתקופת זמן קצרה זו ובנסיבות בהן למרות הצטננות היחסים, העבירה האישה לחשבון הבעל קרוב לשליש מסכום הפיצויים, ניתן לייחס כוונת שיתוף באשר לשני השלישים הנוספים".

73. בבע"מ 7051/18 פלונית נ' פלוני (22.05.2019) נדונה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בת"א (עמ"ש 17-03-35475), אשר דן בעניינה של אישה שחלתה בילדותה במחלת פוליו, במהלך החיים המשותפים נרכשה עבור האישה פוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה, ובעקבות החמרה במצבה הרפואי הופעלה פוליסת הביטוח, אשר זיכתה אותה בקצבה חודשית. בית המשפט המחוזי קבע כי משום שקצבת המבקשת נובעת מפיצוי בגין אובדן השתכרות, הרי שהפיצוי הוא חליפו של השכר שהייתה מקבלת אלמלא האירוע שגרם לאובדן כושר השתכרותה. לפיכך, ככל שמדובר בשכר שהתקבל עד מועד הקרע בין בני הזוג, יש לראותו כחלק מאיזון המשאבים, ואילו התשלומים שהתקבלו לאחר מועד הקרע, דינם כדין שכר שלא נכלל במסגרת איזון המשאבים. משמדובר בחלף שכר, ולא פיצויים בגין נזקי גוף, החריג שבסעיף 5(א)(2) לחוק יחסי ממון לא חל בית המשפט העליון (כב' שופט מזוז) דחה את בקשת רשות הערעור בקובעו כי המקרה אינו מעורר שאלה עקרונית החורגת מהסכסוך בין הצדדים, ובית המשפט המחוזי יישם את הוראת סעיף 5(א)(2) בהתאם לדרך בה פורש ויושם בפסיקה קודמת.

74. בתמש (נצ') 18248-06-17 פ.נ.נ' ו.פ. (19.8.2019) דן כב' השופט אסף זגורי במהות כספים שהתקבלו כפיצוי בגין נזקי גוף. בין היתר נפסק כי "נקודת המוצא ביחס לכספים המתקבלים כפיצויים בגין נזקי גוף היא, כי אלה אינם נכללים במסת נכסי האיזון ואינם בני איזון. הרציונל העומד מאחורי הכלל האמור הוא כי מדובר בכספים הניתנים לנפגע על מנת להחזירו, עד כמה שניתן, למצב בו היה לפני קרות הפגיעה ולפצותו על השינוי לרעה שחל בחייו בגין נכותו, להקל על חייו ולשקמו. לפיכך, ביקש המחוקק להוציא כספים אלה מהנכסים שהינם בני האיזון על-מנת שיישאר בידי הנכה וישמשו לשם החזרת מצבו ככל שניתן למצבו הקודם" לאחר שבאותו המקרה לא הוכח כי כספי הפיצויים הוטמעו בחשבון משותף כדי לשמש מקור משותף למחיית המשפחה וכי הייתה הפרדה רכושית ביחס לכספים, נקבע כי

"אין כל שיתוף בכספים אלה בין הצדדים והם אמורים לשמש את הנתבע ואותו בלבד בעקבות פגיעתו הקשה בתאונת עבודה". יחד עם זאת נקבע כי התובעת זכאית למחצית מכספי הגמלה שקיבל הנתבע מחברת הביטוח מאז שהחל לקבל תגמולי הביטוח ועד למועד הקובע". **מן הכלל אל הפרט:**

75. במקרה זה הסכימו הצדדים לאזן את כלל הנכסים והכספים שהצטברו ממועד "מיסוד" הקשר (בשנת 2006) ועד למועד הקרע.

76. **אשר לאיזון גמלת אכ"ע לעתיד - יישום הפסיקה שפורטה לעיל מעלה כי בין אם נבחן את הפוליסה בראי הלכת השיתוף ובין אם על פי הוראות חוק יחסי ממון – ומשמדובר בתשלום חודשי המועבר לנתבע מחברת הביטוח, לאחר שאיבד באופן ברור את יכולתו לעבוד בשל מחלת הפרקינסון, אין מקום להורות על איזון כספים עתידיים של הקצבה החודשית לאחר מועד הקרע, המהווים חלף שכר.**

77. עד מועד הקרע הצדדים התנהלו כתא משפחתי אחד, תוך שיתוף כלכלי ורכושי. שיתוף זה נעשה בהתייחס לחובות והזכויות השוטפים שנצברו במהלך החיים המשותפים. הנתבע אובחן רשמית כחולה במחלת הפרקינסון ביום 12.02.18 ומחודש זה מקבל קצבה חודשית מהמל"ל ומחברת הביטוח (עמ' 27 ש' 19-6).

78. מעדות הנתבע עולה כי אינו עובד ואינו מסוגל לשוב למעגל העבודה (עמ' 19 ש' 24-29): **"ש. אתה לא עובד היום. ת. לא. ש. אתה יכול לחזור לעבוד. ת. לא ממש. ש. עד מתי שילמת את רישיון עורך הדין שלך. ת. עד לפני שנתיים בערך."**

79. הצדדים עשו שימוש בכספים אלה לצורכי מחייתם השוטפת ולקיום התא המשפחתי, נוכח הכנסתה הנמוכה של התובעת. לציין כי אף התובעת אינה חולקת על כך שהנתבע נשא בעיקר נטל פרנסת הבית (סעיפים 5, 72 ו-95 לתצהיר התובעת). אמנם התובעת ציינה כי תרמה לפרנסת המשפחה ואת השכר שהרוויחה בעבודות שונות במהלך תקופת השיתוף הפקידה בחשבון המשותף (עמ' 11 ש' 19-9), יחד עם זאת, אף לשיטת באת כוחה סך ההכנסות של האישה בשנים 2018-2019 (ממועד קבלת הגמלה ועד מועד הקרע) עמד ע"ס של 3,200 ₪ לחודש בלבד סכום הנמוך משמעותית מהתקבולים שקיבל הנתבע.

80. טענת התובעת כי "הצדדים, ובפרט **** ראה בגמלתו נכס משותף כלפי העבר ובעיקר כלפי העתיד" לא הוכחה ולא הובאה לה ראשית ראייה מעבר לאמירות שנאמרו לצורכי ההליך.

81. מדובר בפיצוי חודשי שניתן לנתבע בגין אובדן כושר עבודתו, וכשמו כן הוא – מהווה חלף השכר אותו היה הנתבע משתכר אלמלא האירוע שגרם לאובדן כושר השתכרותו (פרוץ המחלה). לכך יש להוסיף כי מחלת הפרקינסון הינה מחלה מתפתחת וכושרו של הנתבע לעבוד אינו צפוי להשתפר.

82. נתון נוסף ממנו ניתן להסיק כי הפיצוי ניתן חלף שכר עולה מחקירת המומחה, לפיו לצד הגמלה שקיבל, הופרשה לנתבע קצבת פנסיה מחברת הביטוח ככיסוי ביטוחי שהיה לו במסגרת הפוליסה (עמ' 38 ש' 10-5): **"ש. אתה ראית את ההפרשות הסוציאליות לפנסיה של ****? ת. היתה מסלקה פנסיונית היו נתונים. מה שיש זה מה שראיתי. את שואלת בכלליות. ש. האם ראית שיש הפקדה לפנסיה מאבדן**

- כושר עבודה בסך של 4,000 ₪ לחודש?** ת. יש במסלקה הפנסיונית 3,700 ₪. מפנה לדף רביעי של נספח ב' וכן לנספח ג' שזה הדוח הספציפי של מגדל. מדובר בהפקדות שזה לא יוצא מהחשבון בנק שלו. זה הפקדות שחברת הביטוח מפקידה לו ככיסוי ביטוחי שהיה לו ובגלל הזכאות לאי כושר חברת הביטוח ממשיכה לו את ההפקדות"
83. אין מחלוקת כי התקבולים שהתקבלו עד למועד הקרע, הופקדו בחשבון משותף, ומכספים אלה שולמו עיקר צרכי הבית. גם אם אקבל את טענת האיש, לפיה קצבת אכ"ע נועדה "אך ורק לתשלום תרופות שלו ולמחייתו", מאחר שכספים אלה הופקדו בחשבון משותף ושימשו את בני הבית, יש לקבוע כי כספים אלה עד למועד הקרע, הנם משותפים, לאחר שהוטמעו ברכוש המשותף. בעניין זה כבר נפסק כי הפקדת כספים בחשבון משותף מהווה חזקה לכוונת שיתוף בכספים אלה (ע"א 655/89 מטלון (כץ) נ' כץ (9.7.1991)).
84. לעומת זאת, לאחר מועד הקרע, דינם של הכספים שונה (במאמר מוסגר יצוין כי כפי שעולה מחווה"ד (עמ' 6 ביאור 3), הצדדים המשיכו להתנהל בחשבון המשותף חודש וחצי נוספים, עד ליום 01.10.19, ולכך אתיחס בהמשך).
85. לא מצאתי לקבל את טענת התובעת בדבר "ההישענות" העתידית על כספי הגמלה. יש לציין כי החלק היחסי של כספי הגמלה ששולם עד למועד הקרע (מפברואר 2018 ועד אוגוסט 2019) מהווה עשירית מסך הגמלה (ר' בעניין זה היוון התשלומים העתידיים כפי שצויינו בחווה"ד השניה), כלומר, הכספים שצפויים להתקבל ממועד הקרע ואילך, מהווים את החלק הארי של הגמלה.
86. כאמור, הכספים שהתקבלו במהלך החיים המשותפים, שימשו לצרכי מחייה שוטפים. מאחר שאלה מהווים רק עשירית מסך כספי הגמלה, לא ניתן לייחס כוונת שיתוף אשר ליתרת הכספים שעתידים להתקבל.
87. כאמור על פי הפסיקה, תשלומים ששולמו כפיצוי חלף שכר בשל אובדן השתכרות, אשר התקבלו עד מועד הקרע, נכללים בגדרי האיזון ואילו כספים שהתקבלו חלף שכר לאחר מועד הקרע, דינם כדין שכר שלא נכלל במסגרת איזון המשאבים.
88. לעניין זה אין לי אלא לצטט את כב' השופט שאהר אטרש בעמש 9102-01-14 הנ"ל: "לטעמי, הכספים שהתקבלו בעקבות מימוש פוליסת אי כושר העבודה לעתיד, אינם בר איזון במועד הגירושין. כשם שאין לבן הזוג זכות לאיזון ביחס לסכומן המצטבר של משכורות העבר של בן זוגו, שכן אלו שימשו לפרנסת המשפחה ולהוצאות משק הבית, או משכורות עתידיות לאחר התרת קשר הנישואין, כך אין להעניק לו כספים המיועדים כתחליף להכנסה לתקופה שלאחר התרת קשר הנישואין"
89. **לסיכום – מהטעמים שפורטו לעיל, יש לאזן את כספי הגמלה לרבות הפרשות הפנסיוניות שהפרישה חברת הביטוח) עד למועד הקרע. במקרה זה מאחר שהכספים הופקדו לחשבון המשותף הם נטמעו ואין צורך בתיקון חווה"ד בעניין זה. תשלומים שהתקבלו לאחר מועד הקרע דינם כדין שכר ואין לאזנם.**

90. בחווה"ד הראשונה המומחה זקף את היתרות של הנתבע לפי תאריך 1.10.19 יחד עם זאת המועד הנכון לזקיפת היתרות הינו מועד הקרע שכן בהתייחס למועד זה נבדקו אף חובות הצדדים.

91. המומחה יתקן את חווה"ד הראשונה בהתאם ויתייחס לסכומים שכ"א מהצדדים הפקיד לחשבון המשותף לאחר מועד הקרע באופן שאלה ייזקפו לצורך הפחתת חלקו בלבד ביתרת החובה בבנק. **איזון החובות:** הצדדים הסכימו כי עליהם לשאת במשותף בחובות שנצברו במהלך החיים המשותפים לרבות החובות ששולמו ע"י הנתבע לאחר מועד הקרע (פרוט' מיום 21.10.21 (הסכמת הנתבע: עמ' 3 ש' -26-29. הסכמת התובעת: עמ' 4 ש' 12-13).. יחד עם זאת הצדדים חלוקים אשר להיקף החובות האמורים.

92. עפ"י דו"ח "פעמונים", שהנו ארגון המציע ליווי וייעוץ לכלכלת המשפחה, מחודש יולי-אוגוסט 2019 חובותיהם המשותפים של הצדדים נאמדו בסך של כ- 380,000 ₪ (ר' נספח 7 לתצהיר הבעל ונספחים 30-31 לתצהיר האישה). להלן פירוט החובות כפי שפורטו בדו"ח פעמונים (נספח 7 לתצהיר הנתבע) -

	קרובי משפחה –
ד.מ.	20,000 ₪
הורי הנתבע	15,000 ₪
א.ל.	20,000 ₪
מועצה אזורית	5,213 ₪
הלואה מחב' הביטוח מגדל	38,502 ₪
רו"ח *****	1,750 ₪
הלואה בבנק ****	3,399 ₪
הלואה בבנק ***	45,306 ₪ (צויין כי ביום 29.07.19 שולמו 20,000 ₪ ע"ח החוב)
שכ"ט עוה"ד *****	129,166 ₪

93. להלן פירוט החובות כפי שפורטו בחווה"ד האקטוארית, אשר אוזנו בחווה"ד הראשונה -

הלואה מחברת מגדל	39,000 ש"ח
חוב בבנק **** (יתרת חובה משותפת נכון ליום 1.10.23)	79,474 ש"ח

94. בחווה"ד השנייה אוזן החוב ששולם עד לאותו מועד עבור שכ"ט עוה"ד ***** בסך 143,537 ש"ח. ביחס לחובות נטענים נוספים, בהם החזרי הלואות לקרובי

משפחה, הובהר כי חובות אלה לא אוזנו משלא גובו באסמכתאות. המומחה נחקר על חוות דעתו ביום 15.6.2022. **תמצית טענות התובעת**

95. התובעת מתכחשת לטענה לפיה הנתבע נשא לבדו בהחזרי החובות - לטענתה כספים שהתקבלו מהביטוח במסגרת תביעה שהגישה בגין פיצוי נזקי גוף בסך של 20,269 ₪, הופקדו לחשבון המשותף שנה לאחר מועד הקרע (18.8.2020) שימשו לפירעון החוב המשותף בבנק ****. בנוסף, כספים שהתקבלו בשנת 2018 במהלך חייהם המשותפים מחברת הביטוח בסך 20,000 ₪, במסגרת תביעה שהגישה האישה בגין מחלות קשות, הופקדו בקופ"ג אלטשולר שחם כביטחון סוציאלי לאישה, לשם הצגת איתנות כלכלית כלפי הקיבוץ, וכספים אלה אוזנו בחוה"ד.

96. לטענתה אין לחייבה בשכר טרחתו של עוה"ד ****, נוכח ההסדר אליו הגיע הנתבע עם עוה"ד **** לפיו תשלום שכה"ט ישולם מכספי תביעת מחלות קשות שהגיש האיש, אשר מומשה לאחר מועד הקרע.

97. התובעת כופרת בחובות עבור בני משפחה וקרובים של הנתבע, לטענתה מדובר בכספי מתנה ואין כל תימוכין על הסדרי חובות אלה או על תשלומם בפועל.

98. האישה עתרה בסיכומיה לתקן את חוה"ד המשלימה, בעניינים הבאים –

. חוב לעוה"ד **** - לשיטתה יש לקזז את הסכום ששולם מהחשבון המשותף עבור חודשים אוגוסט-ספטמבר 2019. שכן לטענתה באותה בתקופה הופקדו משכורות הצדדים לחשבון המשותף.

. להעמיד את הסכום שפדה הנתבע מקופה"ג בסך 143,454 ₪ (מלוא הקופה) ללא ניכוי 35% מס.

. להעמיד את הסכום בקופ"ג של האישה על סך של 143,136 ₪. ולא כפי ששיערך האקטואר בחוה"ד על פי ערכה הנומינלי – בסך של 171,331 ₪.

. לטענתה שגה האקטואר משסבר שאין לאזן את הכספים המצויים בקופה"ג של הנתבע "הפניקס אקלסנס" בסך של 36,000 ש"ח. שכן כספים אלה טרם מומשו ויש לאזנם. לטענתה לא הובאה כל אסמכתא שמקורם בכספים שכבר אוזנו ומדובר בניסיון להבריח כספים אלה מהקופה המשותפת. כמו כן בדיון מיום 21.10.20 הצהיר הנתבע כי פדה 143,000 ₪ וכי סכום זה יאוזן.

. ביקשה לאזן סך של 10,000 ₪ שקיבל הנתבע מהקיבוץ בגין החזר דמי רצינות והופקד לחשבוננו הפרטי של הנתבע לאחר מועד הקרע. **תמצית טענות הנתבע**

99. בסיכומיו טען כי נשא לבדו בהחזרי החובות המשותפים.

100. עוד טען התובע כי יש לאזן את החובות כפי שפורטו בדו"ח פעמונים לרבות החובות לקרובי משפחה.

101. לטענתו החובות שאוזנו בחוה"ד הראשונה הינם -
- חוב לבנק ***** בסך 58,760 ₪.
 - חוב לחברת האשראי ***** בסך 6,000 ₪.
 - הלוואה מחברת מגדל בסך 39,000 כאשר לא נלקחו בחשבון חובות נוספים (אשר נלקחו בחשבון בחוה"ד השנייה), חובות אלה יש לאזן:
 - חוב בגין שכ"ט עוה"ד ***** בסך 169,252 ₪
 - החזר הלוואות לקרובי משפחה - בהם הורי הנתבע בסך 15,000 ₪, ד.מ. 20,000 ₪ א.ל. 20,000 ₪.
 - חוב למוסך בסך 1,508 ₪ ולקיבוץ בסך 6,624 ₪.
102. לטענתו מלוא הכספים שנצברו לו בקרן ההשתלמות ובכל הגופים, לרבות חסכוניותו בקופ"ג אלטשולר שחם בסך 143,000 ₪ שימשו לסילוק החובות המשותפים, גידול הילדים וההליכים המשפטיים וכיום אין לו כסף לרפואתו.
103. לטענתו אין לאזן את הכספים בקופ"ג "הפניקס אקסלנס" בסך 36,000 ₪, כיוון שמקורם בכספים שמשך מקופ"ג (מגדל) בסך של 143,000 ₪. כספים אשר אוזנו בחוה"ד הראשונה. לטענתו שילם מכספים אלה את החובות המשותפים, לרבות החוב בבנק ****. לאחר מכן העביר חלק מכספים אלה לקופה"ג "הפניקס אקסלנס". למעשה מדובר בכספים שהועברו מקופה לקופה ועל כן אין מקום לאזן כספים אלה למניעת כפל איזון.
104. הנתבע הודה כי הסכום שקיבלה התובעת מחברת הביטוח בסך 20,000 ₪ הופקד בחשבון המשותף לאחר מועד הקרע. אולם לטענתו התובעת עשתה שימוש בכספים אלו במסגרת האשראי לאחר מועד הקרע וכספים אלה נלקחו בחשבון בחוה"ד הראשונה. בנוסף, גם כספים שלו הופקדו בחשבון המשותף לאחר מועד הקרע.
105. עוד טען כי התובעת המשיכה להשתמש בכספים שהיו בחשבון המשותף לאחר מועד הקרע, לרבות עבור אחזקת הרכב שנתר ברשותה. **דין והכרעה אשר לחובות המשותפים: סכומים שקיבל הנתבע מבני משפחה וקרובים:**
106. הצדדים חלוקים ביחס לטיבם של הסכומים שקיבל הנתבע מבני משפחה וקרובים בתקופת השיתוף. לטענת האיש מדובר בהלוואות עליהן ידעה התובעת ועליה להשיב מחצית מהחזרים אלה החל מהיום הקובע. מנגד לטענת האישה מדובר בכספים שניתנו לנתבע כמתנה ללא תמורה ולפיכך אין לאזנם. לאחר עיון בטענות הצדדים וממכלול הראיות שהובא בפני, שוכנעתי כי מדובר בחובות משותפים אותם יש לאזן.
107. חובות אלה תועדו בזמן אמת בדו"ח פעמונים. לציין כי אכן הדו"ח נעשה בסמוך לפרוץ הסכסוך אולם הוא נעשה כחלק מרצון הצדדים להתגייס לתוכנית הבראה כלכלית לקראת בניית ביתם המשותף, ולא כמסמך שמי מהם ערך לקראת הפירוד. המומחה, בצדק, לא יכול היה להסתמך על דו"ח פעמונים כראייה מספקת לאיזון

סכומים שבמחלוקת (ר' חקירת המומחה בפרו' הדיון מיום 5.6.2022 עמ' 37 ש' 29-31 ועמ' 38 ש' 1-4). שכן השאלה אם יש לאזן סכומים בלתי מתועדים אלה מחייב החלטה שיפוטית.

108. התובעת עצמה ביקשה להסתמך על דו"ח פעמונים בחלקיו האחרים, ואף צרפה העתק ממנו לתצהירה (סעיף 69 לתצהיר ונספחים 30-31 לתצהיר התובעת).

109. התובעת אישרה כי מטרת הדו"ח היתה לבדוק את ההיערכות הכלכלית של בני הזוג לקראת בניית הבית, וכי היתה שותפה מלאה לתהליך בפעמונים וכך העידה (עמ' 14 ש' 1-27): "אני מפנה אותך להמשך אותה שורה, רשום סך חובות כלליים, סך חובות שלא בהסדר, וסך חובות בהסדר חודשי. פעמונים מספקים אפליקציה וגישה לדוחות אקסל שהאם יכול בעצמו יכול לעשות את הסידור של הכספים. סך החובות שאני מתייחסת אליו זה 352,000 ₪, סך החובות שלא בהסדר אלה הדברים שאני חושבת שהם לא חוב, אלא אלמוני חושב שזה חוב. לשאלת ביהמ"ש, פנינו לפעמונים כדי לארגן את המצב הכלכלי שלנו, רצינו לבנות בית, רצינו לייצר מצב שיהיה כסף פנוי לארגן את הבית, את הנתונים אנחנו איזנו. אלמוני איזן את הנתונים, אני נכחתי בפגישות. אנחנו מכותבים שנינו, הייתי שותפה בתהליך. זה שכתוב 352,000 ₪. הפער של 42,000 ₪ זה סכומים שאלמוני קיבל במתנה מההורים שלו, מד.מ.ומא.ל, הוא התעקש שזה יירשם כחוב והיא כל פעם מחדש ביקשה שהוא יסדר את זה ויארגן מחדש את הכתיבה". לציין כי התובעת לא הביאה כל ראיה או תכתובת כלשהי לטענתה כי הגורם שליווה את בני הזוג מפעמונים דרש למחוק את החובות לבני המשפחה.

110. חזקה על הצדדים כי בנסיבות אלה של עריכת דו"ח פעמונים, לא העצימו חובות שלא היו חייבים להשיבם.

111. ניתן לראות בצורה ברורה כי החובות שצויינו בדו"ח פעמונים אוזנו בחווה"ד בסכומים גבוהים הרבה יותר (ר', למשל חוב למגדל וחוב לבנק ****).

112. הנתבע ציין כי מדובר בהלוואות מקרובי משפחה שלא תועדו (עמ' 28 ש' 17-19). אשר להתחייבות הוריו הסביר כי הוריו חתמו על התחייבות לנסות גירעון אקטוארי שהיה לתובעת על מנת לנסות לסייע להם להתקבל כחברי קיבוץ. הנתבע הסביר כי "הקיבוץ ניסה להקל כמה שיותר על בני משק להתקבל לחברות לבנות בשכונה החדשה. במקום התחייבות ממשית של שעבוד, הוא יצר את ההתחייבות הזו של ההורים. כולם עושים את זה. זו הסיבה שהוא גם מנסח בצורה לא מפורטת. אין קשר בין זה לבין ההלוואות" (עמ' 28 ש' 20-32). גירסתו של הנתבע בעניין החובות להוריו שעוגנו בזמן אמת בדו"ח פעמונים, היתה קוהירנטית וסדורה.

113. לציין כי התובעת הצהירה כי "בסמוך להגשת תביעת אכ"ע גילינו, בבדיקה שערכנו אצל אקטואר במסגרת תהליך הקליטה לקיבוץ.. שאני מצויה בחוב אקטוארי.. ולכן נאלצנו להראות און כלכלי סיעודי כלפי הקיבוץ" (ס' 64 ו- 67 ונספח 27 לתצהיר) עיון בהתכתבות שצרפה התובעת לתצהיר, מעלה כי ההצהרה התבקשה במסגרת הצגת האון הכלכלי האמור והתובעת היא זו שביקשה מהאקטואר, מר ****, את הנוסח הנדרש להצהרת ההורים כפי שצורפה (ר' מוצג ת/2 ונספח 6, עמ' 33 לתצהיר התובעת).

114. מנגד אינני מקבלת את טענת התובעת כי התייחסה לדו"ח "בקלילות דעת", שכן התובעת עצמה טענה כי הפנייה לפעמונים היתה כחלק מההתייבבות הכלכלית ונועדה בין היתר, להציג איתנות כלכלית בפני הקיבוץ (ר' סעיף 69 לתצהיר התובעת), דבר זה מחזק את הטענה כי החובות שצויינו בדו"ח אכן היו חובות ולא מתנות, ולא היה לצדדים כל אינטרס להציג חובות בסכומים גבוהים יותר מהסכומים הקיימים בפועל.

115. לכך יש להוסיף כי הסכומים לא ניתנו לבני הזוג בחלל ריק כחלק מרצון של מי מקרובי המשפחה להעניק מתנה (לטובת בניית הבית או לטובת סיוע כלכלי אחר), אלא לטובת הגשת תביעה כנגד חברת הביטוח. בעניין זה העידה התובעת "לשאלת ביהמ"ש, תסבירי מהם המתנות של 42,000 ₪ והיכן נטען שמדובר במתנות, אני משיבה כשאלמוני חלה הוא עבר אינספור בדיקות כדי להגיש תביעה לאובדן כושר עבודה, כל מני דוחות מכל מני רופאים, וכל טיפול כזה זה 1,000 ₪, או 4,000 ₪ וכל הכספים התקבלו כדי לעזור... אם אני לא טועה מדובר על 10,000 ₪ בערך מההורים שלו, 20,000 ₪ מד.מ ועוד 25,000 ש"מ מא.ל". מדברים אלה עולה כי התובעת אינה מכחישה כי הכספים הללו התקבלו מבני המשפחה על מנת לממן בדיקות שונות שנדרשו לצורך התביעה לאובדן כושר עבודה, דבר המחזק את עמדת הנתבע כי הכספים התקבלו תוך התחייבות להשיבם, נוכח הצפי לקבלת כספי הביטוח.

116. לאור האמור אני מורה כי החובות שצויינו בדו"ח פעמונים לקרובי משפחה, בסך של 55,000 ש"ח הנם חובות ולא מתנות (ר' נספח 7, עמ' 97 לתצהיר הנתבע).

117. יחד עם זאת לא ניתן להתעלם מהעובדה כי את עיקר התקבולים מכספי הפוליסה מקבל התובע לידי ומדובר בכספים שלא אוזנו.

118. משך 22 חודשים במהלכם נהנה התא המשפחתי מהכנסה של 15,000 בגין אובדן כושר עבודה, ובסה"כ מדובר בסך של 330,000 ₪ כאשר האיש עתיד לקבל סך של כ-3,256,000 עד לגיל 67 (סעיף 3 לחווה"ד השניה). כלומר התא המשפחתי נהנה בכ-10% מסכום הקיצבה.

119. בנסיבות אלה, אני קובעת כי רק 10% מהחובות לקרובי משפחה שנלקחו לטובת ההיערכות להגשת התביעה יאוזנו, קרי סך של 5,500 ש"ח בלבד יאוזן כחוב משותף. המומחה יתקן את חווה"ד בהתאם. **שכ"ט עוה"ד***:**

120. הצדדים חלוקים בעניין שכה"ט לעוה"ד***. לטענת האישה אין לחייבה בתשלום שכה"ט לעוה"ד, שכן על פי ההסדר המעודכן אליו הגיע הנתבע עמו, שכה"ט משולם מכספי תביעה חדשה שמימושה חל לאחר תקופת השיתוף. מנגד טען האיש כי שילם את מלוא החוב בסך 169,252 ₪ (ס' 62 לתצהיר) ועל התובעת לשאת במחציתו.

121. הנתבע צירף לתצהירו הסכם מיום 22.6.2017, לפיו בגין שכה"ט ישולם לעוה"ד*** סך השווה ל-20% מ-60 חודשי פיצוי אובדן כושר עבודה ממגדל, 20% מפיצוי חד פעמי שיתקבל ממגדל ובנוסף 20% מ-60 חודשי קצבת הנכות מהמל"ל (נספח 9 לתצהיר הנתבע). אין חולק כי בפועל, הנתבע הגיע עם עוה"ד להסדר חוב הנמוך מהסכם שכה"ט המקורי. מחקירת הנתבע עולה כי החוב לעוה"ד

***** עמד בשעתו על סך 144,000 ₪. על פי ההסדר החדש אליו הגיע עם עו"ד *** שכה"ט ישולם מהתמורה שתתקבל בגין תביעת מחלות קשות, בסך כולל של 106,000 ₪, כאשר סכום זה ישולם בסכום אחד תחת התשלומים החודשיים.**

122. לטענתו, התובעת ידעה על ההסדר החדש שנקבע (טענה שלא נסתרה). כן העיד בחקירה (עמ' 30 ש' 19-33 ועמ' 31 ש' 1-6): **"ש. לעו"ד *** שילמת את כל החוב. ת. עשיתי איתו עסקה. סיכמנו שנתבע את ביטוח מחלות קשות שלי, שסכומו היה סכום חד פעמי של 106,000 ₪, החוב היה 144,000 ₪. הצעתי לו לתת לו את כל הסכום הזה שנועד לריפוי עצמי שלי, שיקח את הכל ויוותר לי 40,000 ₪ ובכך חסכתי, לי לנו סך של 40,000 ₪ מכספי נזקי גוף שלי. ש. זה כמו כספי תביעת המזור של פלונית. ת. הכספים שפלונית קיבלה, העשירו את כספי קופת הגמל שלה, מקורם בפוליסה שלה שנתבעה גם כן בגין נזקי גוף ומחלות קשות והעברנו אותם לאחר שקיבלנו אותם לקופות גמל להשקעה על שם ***. ש. ההסכם ההיסטורי עם עו"ד *** מבוסס על אחוזי הצלחה. ת. אם את שואלת נספח 9, ההסכם הזה שונה. ש. מתי שונה. ת. דבר ראשון כשאני חתמתי על ההסכם, סעיף 2ב' לא היה כתוב בכלל, הגיע 2/2018 לאחר סיום הטיפול בתיק, התברר לנו שהוא גובה מאיתנו כסף שלא חתמנו עליו, לכן נפגשתי איתו בידיעת פלונית, היא ידעה את כל הסיפור כפי שידעה תמיד מבחינה כספית, מעולם לא הסתרתי ממנה דבר והיא היתה מעורבת בהכל, בעקבות הגילוי המפתיע הזה שהוא חייב אותנו על סכומים שלא כתובים, נוצרה בינינו שיחה קשה בעקבותיה נחתם הסכם מתוקן. ההסכם המתוקן מציג סכום קבוע של 20% + מע"מ מתוך סכום של 11 אלף ומשהו, כאשר התוצאה הסופית היא 4,454 ₪ למשך 60 חודשים. ש. ההסכמה החדשה שהתקבלה מורכבת ממכלול תביעות או תביעה אחת. ת. דומני זה מסכום קבוע שהתקבל ממגדל. ש. ההסכם שלך עם עו"ד *** משקף אחוזי הצלחה. ת. ההסכם המקורי, כן. אבל הוא שונה. האקטואר קיבל אותו"**

123. בחווה"ד המתוקנת, לא אוזן מלוא שכה"ט, אלא רק התשלומים ששולמו בפועל עד למועד חווה"ד וגובו באסמכתאות בסך כולל של 36,632 ₪. המומחה הסביר בחקירתו כי לא איזן חובות שלא שולמו בפועל וכי התעלם מסכום החוב לעו"ד **** (עמ' 39 ש' 8-27): **"ש. נדרשת לאזן את החובות? ת. אין בעיה. אני איזנתי חובות שהיו להם סימוכין.... ש. כשאתה נדרש לאזן בחוות דעת שניה ואתה בא לאזן חובות הרי המועד הקובע הוא אוגוסט 2019 אז החובות שהיו ב 5.8.19 הם החובות. אם אתה נדרש לחוות דעת שניה אתה לא מאזן את החובות היום ולא מעניין שהוא שילם לעורך דין 106,000 ₪. מה זה רלוונטי. החוב ביום הקובע הוא החוב. תעשה לו איזון משלו והוא ישלם באיזה דרך שהוא רוצה והיא תאזן את החובות שלה והיא תשלם איך שהיא רוצה. בחוות דעת שניה לא התייחסת לכך שהוא שילם את החוב המשותף במלואו ולא משנה מה הסכום - כשנדרשת בחוות דעת שניה לאזן חובות. ת. אני חושב שיש בינינו מחלוקת מה צריך לעשות. צריך לבדוק מציאות. היום הקובע אני לא יודע מה היו החובות עד לרגע זה. ביקשתי אסמכתאות על סכומים של חוב ששולם בפועל. חוב על תשלומים ששולמו על חשבון חוב. אם יש דרישה לתשלום שלא שולמה מבחינתי אני מציין אותה ותו לו. לציין זה לא לחלק. זה שיש מסמך שאומר שהחוב הוא 300,00 ₪ מאיפה אני יודע למה נרשם אולי הוא חבר שלו וסתם רשם לו מסמך. גם בחובות בנקים עד שזה מגיע אלי עוברים תהליך של תביעה עם הוצאה לפועל אני לא מאזן את**

היתרה כי לפעמים הבנק יכול להגיע להסדר שהוא מפחית קצת את החוב.ש.
שלחתי לך את הסכם שכר טרחה של עורך הדין ותכתובתך בדוא"ל שאומר
כמה החוב. זה לא מספיק? ת. אני רוצה שתביאי לי שהוא שילם את החוב".

124. הסברו של המומחה כי החוב הרלבנטי הינו החוב המשולם בפועל (קרי החוב
לאחר ההסדר המאוחר בין הנתבע לעוה"ד), מקובל עלי. לצורך האיזון החוב שצריך
להילקח בחשבון הוא החוב הסופי לאחר ההסדר, אף אם הנתבע הגיע להסדר זה
לאחר מועד הקרע.

125. אשר לשאלה האם נכון לחייב את הנתבעת ביתרת חוב זה – התשובה לטעמי
שלילית.

126. אשר לשאלה האם נכון לחייב את הנתבעת ביתרת חוב זה – התשובה לטעמי
שלילית.

127. אין חולק כי בחשבון הבנק המשותף בוצעו שתי הפעולות: נכנס התשלום
מפוליסת אכ"א ובמקביל שולמו תשלומי שכ"ט לעו"ד ***** בסך של 4454 ₪.
הצדדים נהנו הן מההכנסות של הפוליסה וחוייבו במשותף בתשלום שכה"ט. קו
פרשת המים הינו מועד הקרע. ממועד זה רק הנתבע נהנה מתקבולי הביטוח
(90% מכלל הפיצוי למעשה אינו מאוזן) ולכן אינני סבורה כי יש מקום לחייב את
התובעת להמשיך ולהשתתף עוד בחוב שנתר.

128. עד להסדר, שולמו מדי חודש סך של 4454 ₪ מהחשבון המשותף. ובנסיבות,
אינני רואה לנכון לחייב את התובעת להשתתף בשכ"ט עוה"ד, מעבר לסכומים
ששולמו במהלך החיים המשותפים.

129. אשר לשני התשלומים ששולמו ע"ח החוב, עבור חודשים אוגוסט – ספטמבר
2018 מהחשבון המשותף (כפי שצויין לעיל, בניה"ז המשיכו להתנהל בחשבון
המשותף בבנק **** עד לאוקטובר 2019 (ר' ביאור 3 עמ' 6 לחוה"ד, תנועות
חשבון בבנק **** – נספח 8 עמ' 98 לתצהיר הנתבע) בשים לב לכך שמועד הקרע
נקבע ליום 15.8.2019 יש לזקוף תשלומים אלה לחובתו של הנתבע בלבד.
בחקירה הבהיר המומחה כי "היום הקובע הוא 15.8.19 אני את החשבון המשותף
הזנתי לא לפי התאריך הזה בדיוק הלכתי קצת קדימה ל 1.10.19 כי הם המשיכו
לחיות קצת עם החשבון הזה. שני התשלומים שהצביעה עליהם של 28.8 ו 25.9
הם שני תשלומים שכבר ירדו בחשבון המינוס בחשבון מגלם את הירידה של
התשלומים האלה" (עמ' 36 ש' 20-10).

130. **לסיכום:** הנתבע ישא לבדו ביתרת החוב לעוה"ד ***** , וחוב זה לא יאוזן.
התשלומים ששולמו מהחשבון המשותף בחודשים 8-9/19 לאחר מועד הקרע,
ייזקפו לחובתו של הנתבע בלבד. המומחה יתקן את חוה"ד הראשונה בהתאם.
איזון כספי קרן השתלמות ב"הפניקס אקסלנס":

131. אין חולק כי לאחר מועד הקרע, הנתבע הפקיד סך של 36,000 ₪ בקרה"ש
"הפניקס אקסלנס". הצדדים חלוקים ביניהם ביחס לשאלת איזונם של כספים אלה.
לטענת האישה מדובר בכספים שהוברחו מהחשבון המשותף ולכן יש לאזנם. מנגד
טען הנתבע כי מדובר בכספים שמקורם בסכומים שמשך מקופ"ג אלטשולר אשר
כבר אזנו בחוה"ד.

132. על בסיס הסכמת הצדדים בדיון שהתקיים ביום 21.10.2020, התבקש המומחה להתייחס בחוה"ד הראשונה לכספים שהופקדו ב"הפניקס" לאחר מועד הקרע. מחוה"ד (עמ' 9 לנספחים) עולה כי הכספים לא הופקדו מהחשבון המשותף. המומחה העריך כי קיימת סבירות שמקורם של כספים אלה הינו בכספים שמשך הנתבע מקופה"ג אלטשולר שחם (ביאור 8, עמ' 9 לחוה"ד). המומחה שב על הסבר זה גם בחקירתו (37 ש' 14-32): **"ש. מפנה לעמוד 33 בנספחים של הפניקס אקסלנס אותו סכום שנתבקשת לאזן – היתה החלטה לאזן את הסכום ת. מקריא את ההחלטה. התייחסתי לזה בחוות הדעת בבאור 8 כתבתי כי היתה הפקדה אחרי המועד הקובע האיש טוען כי הכספים האלה זה כספים האלה הגיעו מאותם כספים שדנו בהם קודם שנמשכו. אני לא ראיתי הפקדות שאפשר לומר שזה מקור משותף אחר לכן לא ראיתי סיבה לבוא ולחייב אותם פעמיים באותם כספים אם יש לך ראיה לזה שההפקדות לפניקס היו ממקורות שלא הזנתי בחוות הדעת בואי נראה".** מהסברו של הנתבע עולה כי הכספים שפדה מקופה"ג אלטשולר שחם בסך 143,000 ₪ (כספים שאוזנו בחוה"ד), הופקדו תחילה בחשבונו ונטמעו בשאר הכנסותיו. מכספים אלה שילם את החובות וההוצאות ובשלב יותר מאוחר העביר מחשבונו 36,000 ₪ לקרה"ש "הפניקס" (ר' הדברים שנאמרו בפרוט' הדיון מיום 21.10.2020 עמ' 5 ש' 10-15): **"הנתבע:** אני פדיתי קופה של 143 אלף ₪ על פי פטור מיוחד ממס. הכסף הזה נכנס לחשבון שלי כדי לשלם חובות, כדי לחיות, כדי לשאת בהוצאות. הכסף הזה התערבב בהכנסות שלי במשך הזמן, הכסף שהוכנס בהפניקס הוא כסף שאין לו צבע. מה שיש בהפניקס זה גם ההכנסה שלי וגם הקופה אבל אין לי שום בעיה לאזן את הקופה ואת כל מה שיש בהפניקס".

133. כאמור לעיל, הוסכם כי הדברים ייבדקו ע"י המומחה. התובעת לא הביאה ראיות אשר למקור הכספים, מדברי הנתבע עולה כי הכספים התמזגו עם שאר הכנסותיו לאחר מועד הקרע, ולכן לא ניתן להתחקות אחר מקורם, ובנסיבות אלה אני מקבלת את מסקנת המומחה כי אין מדובר בכספים שיש לאזנם. **פיצוי שניתן לתובעת ממגדל, לאחר מועד הקרע ואשר הופקד לחשבון הבנק המשותף בבנק**
:****

134. לטענת התובעת, לא ניתן ביטוי בחוה"ד הראשונה לפיצוי הכספי שקיבלה בגין נזקי גוף בסך של 20,269 ש"ח שהופקדו בחשבון המשותף לאחר מועד הקרע ושימשו לטובת פירעון החוב המשותף בבנק ****. לטענתה ככל שייקבע כי סכום זה יאוזן כך יש לאזן את גמלת אכ"ע של הנתבע. התובעת הסבירה (עמ' 13 ש' 7-10) כי "את התביעה של אובדן כושר עבודה אשר גיליתי עליה מאוחר יותר ****, הטיפול בתביעה זו נעשה על ידי, אך מכיוון שזה בחברת מגדל ומאחר והפרטים שם הם חשבון הבנק המשותף שלנו, הם הועברו לחשבון הבנק המשותף. סכום חד פעמי בסך של 20,000 ₪". בהמשך (עמ' 17 ש' 8-25) הסבירה כי "הפקדתי 20,000 ₪ לחשבון המשותף לטובת תשלום החובות".

135. הנתבע אישר מפי באת כוחו כי "אין מחלוקת כי הסכום של 20,269 ₪ שנכנס לחשבון ביום 18.8.20 מקורו בפיצוי שקיבלה התובעת. לטענתנו בגין אי כושר עבודה. היא היתה חולה לפני המועד הקובע (עמ' 36 ש' 1-2).

136. המומחה בחקירתו הסביר (עמ' 35 ש' 24 ואילך): "ש. אלו כספים שנכנסו מחברת ביטוח בגין תביעה לנזקי גוף של פלונית מכספים שלה גם לאחר המועד הקובע. כיוון שזה נכנס לחשבון המשותף שלהם איך זה בא לידי ביטוי בטבלה ביחס לפלונית? ת. זה אירוע שקרה אחרי המועד הקובע ואם הדברים כמו שאת מתארת ויש לזה סימוכין עבור נזקי גוף שלה צריך להחזיר לה את הסכום הזה באופן מלא. חוות דעת היא בסדר זה משהו שקרה אחרי המועד הקובע".
137. מעיון בנספח 33 לתצהיר התובעת עולה כי בניגוד לטענות התובעת אין מדובר בפיצוי בגין נזקי גוף בגין מחלות קשות, אלא מדובר בתשלום בסך של 20,269 בגין אובדן כושר עבודה, המתייחס לחודשים 1.5.18 – 31.12.18 (בשיעור של 100%), וכן לתקופה שמיום 1.1.19 ועד ליום 31.1.19 (בשיעור של 50%). כספים אלה, הופקדו אמנם לחשבון המשותף לאחר מועד הקרע (18.8.2020), אולם מדובר בחלף שכר עבור חודשי אי כושר במהלך החיים המשותפים. מאחר שהכספים שהתקבלו מפוליסת אכ"ע של הנתבע לפני מועד הקרע הנם משותפים, יש להחיל דין דומה בהתייחס לכספים שקיבלה התובעת מפוליסת אכ"ע, שמהותם זהה.
138. מאחר שממילא הכספים הופקדו לחשבון המשותף, אין צורך בתיקון חוה"ד בעניין זה. **החזר פיקדון מהקיבוץ:**
139. לטענת התובעת הנתבע קיבל מהקיבוץ כספים בגין החזר דמי פיקדון בסך של 10,000 ₪ אותם הפקיד בחשבוננו הפרטי לאחר מועד הקרע וכספים אלה לא אוזנו. הנתבע אישר טענה זו בחקירתו (עמ' 22 ש' 18-28) "ש. המקום היחיד שאני רואה שאתה מצרף רצף של חשבונות בנק זה בתביעה לאיזון זכויות. בחודש יוני 2020 בתביעה שאתה הגשת. אני מפנה לסכום של 10,000 ₪ שהתקבלו בחשבון הבנק שלה ****, מה זה הסכום הזה שהתקבל. ת. אני ופלונית פנינו להתקבל לשכונת ****, היינו אמורים לבנות שם בית ****, הפקדנו 10,000 ₪ דמי רצינות ועוד שכ"ט לעורכי הדין שלא הוחזרו בסך 2,200 ₪, באפריל 2020 כמדומני, אני לא זוכר בדיוק, פניתי לקיבוץ לקבל בחזרה את הסכום של 10,000 ₪ ונתנו לי את הסכום, ואחרי זה פלונית צעקה עליהם שסך של 5,000 ₪ שייכים לה, אמרתי להם שכל החובות שאני שילמתי עבורה בזמן שהותה בקיבוץ, אמרתי להם שאני לא מחזיר שום דבר וזה מה שקרה. ש. אז אם באיזונים עסקינן, אתה מסכים שזה כסף שנכנס לאחר מועד הקרע והוא נכנס לחשבון המשותף והגדרת אותו כדמי רצינות, ואם זה לאחר מועד הקרע, הוא צריך להתחלק. ת. הוא צריך להתחלק נכון. גם מה שאני שילמתי עבורה אמורים להתחלק ויש לי קבלות.
140. כמו כן הנתבע אישר כי לא דיווח על הפקדת סכום זה, במסגרת רשימת החובות שהעביר למומחה – "ש. כשאתה שלחת לאקטואר את רשימת החובות והזכויות המשותפים, שלחת לו את אותם 10,000 ₪ מהפיקדון שהתקבל ****. ת. לא".
141. המומחה בחקירתו הסביר כי לא הועברו לו נתונים הנוגעים להחזר הפיקדון לאחר המועד הקובע וכי אם מדובר בכספים משותפים, צריך להתחלק בהם (עמ' 35 ש' 10-20)

142. בנסיבות אלה, אני קובעת כי התובעת זכאית למחצית החזר הפקדון (בסך של 10,000 ₪) ששולם לקיבוץ במהלך החיים המשותפים, ואשר הוחזר לנתבע בלבד לאחר המועד הקובע, ועל הנתבע להעביר לידי התובע מחציתו (קרי - סך של 5,000 ₪). חווה"ד הראשונה תתוקן בהתאם. **הסכומים שנמשכו מקופה"ג אלטשולר שחם ואשר המומחה איזן בניכוי מס רעיוני:**
143. לטענת התובעת הנתבע פדה את כספי קופה"ג בסך 143,454 ₪ במלואם ללא ניכוי מס. טענה זו אושרה הן בחקירת המומחה והן מאסמכתא שהוגשה על הפקדת סכום זה מקופה"ג בחשבון בנק **** של הנתבע (ר' מוצג מ/1).
144. מחקירת המומחה עולה כי לקח בחשבון ניכוי מס רעיוני בשיעור של 35% (עמ' 36 ש' 21-32 ועמ' 37 ש' 1-6): "ש. אני מפנה לקופת הגמל אלטשולר שחם עמוד 23 לנספחים בחוות הדעת שלך נספח ד' - אתה למעשה קיבלת את המסמך הזה סימנת בעיגול את הסכום ויצאת מנקודת הנחה שהוא משך את התגמולים ומשך פיצויים? ת. נכון. ש. אתה לא יודע אם משך למעשה את כל הסכום עם נקודת זיכוי במס כי הוא זכאי ל 35 אחוזי ניכוי במס? ת. לא הציג לי. ש. אני רוצה להציג לך מסמכים שהוגשו לתיק ומטריד אותי שלא הוגשו לך. מסמכים פרטיים שלו שלא הוצגו לך והסכום במלואו נכנס לחשבון שלו בלי זיכוי בלי שום דבר. ת. בעמוד 4 לנספח הבאורים יש חסכונות פנסיונים של האיש אם יורדים בטבלה כמה שורות יש פיצויים שנמשכו וכמה שורות אחר כך יש תגמולים שנמשכו עם כוכבית ציינתי כי לא קיבלתי על זה נתון על אופן ניכוי המס אם בכלל ציינתי שאולי הוא זכאי לפטור ממס בגלל הנכות אבל לא ידעתי על זה. בשלב עריכת חוות הדעת הורדתי מס בשיעור של 35 אחוז מהתגמולים בלבד בגלל הנוהג של הקופות קודם כל להוריד מס ואז לשלוח את המוטב לעשות תיאום מס מול מס הכנסה. הסכום שצוין 56082 ₪ הוא לאחר ניכוי מס רעיוני של 35 אחוז. למעשה צריך היה לקחת בחשבון פיצויים ותגמולים שנמשכו ללא ניכוי המס בערכם המלא ובפועל זה סכום שהועבר לחשבון בסך של 143,454 ₪ שאת מציגה בפניי **תנועות בחשבון הוגש וסומן מ/1"**
145. אף הנתבע אישר כי פדה את מלוא הסכום בפטור ממס: "אין חולק שלא שילמתי מס בגלל הנכות. קיבלתי את כל הפיצויים והתקבולים בפטור ממס" (עמ' 37 ש' 8).
146. בנסיבות אלה יש לאזן את מלוא הסכום מהקופה בסך של 143,454 ₪, ללא ניכוי מס רעיוני. המומחה יתקן את חווה"ד הראשונה בהתאם. **סכום הפיצוי שקיבלה התובעת מחברת הביטוח בגין מחלות קשות:**
147. לטענת התובעת, כספים שהתקבלו בשנת 2018 במהלך החיים המשותפים מחברת הביטוח במסגרת תביעה שהגישה בגין מחלות קשות, הופקדו בקופ"ג אלטשולר שחם כביטחון סוציאלי לאישה, לשם הצגת איתנות כלכלית כלפי הקיבוץ.
148. הנתבע נשאל בעניין זה וטען שאינו זוכר (עמ' 28 ש' 14-16), כאשר עניינים כספיים אחרים זכר לפרטי פרטים.
149. מהמסמכים שצרפה התובעת עולה כי הסכום שהתקבל מתביעת מזור (מחלות קשות) הינו 105,284 ₪ (ר' הודעת תשלום תביעת מזור – מחלות קשות מיום

15.7.18 נספח 34 לתצהיר התובעת). אמנם מנספח 11 לתצהיר הנתבע ציין סוכן הביטוח במייל כי צפוי להתקבל סכום גבוה יותר (114,000 ₪) אולם זה לא הסכום ששולם בפועל.

150. ימים ספורים לאחר מכן, ביום 23.7.18, נפתחה קופ"ג אלטשולר שחם (ר' עמ' 45 לנספחי חו"ד המומחה).

151. במקרה זה כאשר ניתן בנקל להתחקות אחר מקור הכספים, וכאשר הוכח כי מקורם בפיצוי ששולם לאישה בגין פוליסת מחלות קשות (תביעה שהוגשה בעקבות מחלת הסרטן של האישה), כאשר הכספים התקבלו בסמוך למועד הקרע, והופקדו בנפרד בקופ"ג לטובת האישה ועל רקע העובדה כי כספים אלה לא שימשו את כלכלת המשפחה ולא נטמעו ברכוש המשותף ונכח התוצאה אליה הגעתי בעניין פוליסת אובדן כושר עבודה של האישה – אני רואה לנכון להורות כי הכספים שנצברו בקופ"ג אלטשולר שחם ואשר מקורם בפיצוי שקיבלה האישה - לא יאוזנו ויוותרו של האישה בלבד.

152. המומחה יתקן בהתאם את חוה"ד הראשונה, בהתאם.

153. בשים לב לקביעה זו, טענת התובעת כי אין לשערך את הערך של קופת הגמל כפי שעשה המומחה בחוה"ד, מתייתרת.

154. בכל הנוגע לטענות הנתבע בעניין שימוש התובעת בכספים שהיו בחשבון המשותף לאחר מועד הקרע, לרבות עבור אחזקת הרכב שנתר ברשותה, וכן טענותיו בדבר חוב למוסך בסך 1,508 ₪ ולקיבוץ בסך 6,624 ₪, טענות אלה נזנחו בסיכומים, לא הובאו ראיות אשר לחוב, מקורו ותשלומו ואני דוחה טענות אלה. **לסיכום המחלוקות הרכושיות:** המומחה יתקן את חוה"ד הראשונה, בעניינים שפורטו לעיל, בהתאם לאמור בסעיפים: 91, 119, 130, 142, 146 ו-152. המומחה יגיש לתיק חו"ד מתוקנת תוך 30 יום. הצדדים ישאו בעלויות הכרוכות בעריכת התיקונים, בחלקים שווים. **תביעה להסדר הורות:**

155. ממועד הפרידה קויימו זמני שהות שווים שהוסכמו על ידי שני הצדדים, ולפיהם, בימים ראשון ושני שהו בבית האם כולל לינה, בימים שלישי ורביעי שהו בבית האב כולל לינה ובימי חמישי עד שבת לסירוגין.

156. לציין כי המחלוקות הכספיות בין הצדדים העצימו את הסכסוך ובני הזוג פנו חדשות לבקרים לבית המשפט בעניינים שונים הנוגעים לקטינים ולטיפול בהם פרט בהתייחס לע'.

157. עוד לציין כי בחודש 06/20 הופנו הילדים "לשיח טיפולי" ****, לאחר שנמצאו ציורים מיניים במחברת של האב ובמחברתה של א' ועלה חשש שאחד הילדים נפגע מינית או נחשף לתכנים מיניים. מהשיח עלה כי שלושת הילדים היו חשופים לתכנים מיניים, אם כי הקטינים שללו שנפגעו מינית באופן פיזי, ונראה כי נחשפו לסרטים. בדו"ח הומלץ כי נוכח התקשורת הבעייתית בין ההורים כל אחד עם מחלתו וההשלכות על המצב הכלכלי, כי שלושת הקטינים יופנו לטיפול רגשי, ואת ההורים להדרכה הורית וליווי נוכח המצב הרגשי הקשה של הילדים ובעיקר של הבת הבכורה ע' (ר' סיכום התערבות **** מיום 24.6.2020).

158. **בתסקיר מיום 20.8.2020** פרטה העו"ס את מצבם הרגשי הקשה של הקטינים, ואת תחושת הנטישה של ע' שעברה לבית האב לאחר מריבה עם האם. העו"ס התרשמה מיחסים קרובים ומכבדים בין ע' ובין האב, עם זאת ציינה כי אין לקטינה סדר יום מוגדר הכולל גבולות בבית האב וכי רוב הזמן צופה במסכים. לדברי העו"ס ע' ילדה נבונה וחכמה אך יחד עם זאת מאוד בודדה, ללא סדר יום, ללא השגחה מספקת על תכנים לא ראויים לגילה וללא השגחה מספקת על תזונה. ניכר כי ע' לקחה על עצמה תפקוד הורי בבית האב תוך שהיא מנקה, מסדרת ומבשלת "כי אבא לא יודע". מהדו"ח החינוכי עולה כי מלבד שתי חברות נמנעת מאינטראקציה חברתית ושיתפה בתחושות עצבות ודיכאון. עוד צויין כי שלושת הילדים חווים מצוקה רגשית ומתקשים מבחינה חברתית, וחרף טיפול רגשי מצבם לא הוקל.
159. בתסקיר התרשמה העו"ס מתמונה מדאיגה, בה הגם שמדובר בהורים שאוהבים את ילדיהם, הם מצויים בקונפליקט הורי תוך הזנחת הטיפול השוטף בילדים כשכל צד משליך את האחריות על הצד האחר, כאשר ע' חווה קונפליקט זה בעוצמה גבוהה יותר משאר האחים.
160. מאחר שההורים הסכימו לשתף פעולה בתוכנית הטיפול, הומלץ להמשיך לקיים את זמני השהות השווים עם הילדים א' ועל, וכי ע' תמשיך לשהות בבית האב ובשילוב של הליך טיפולי תחדש את הקשר עם אמה.
161. **מדיווח העו"ס שהוגש ביום 19.11.2020**, צויין כי בעקבות העתקת מגוריה של האם ל**** באוגוסט 2020, התקיימה ועדה לתכנון וטיפול להסדרת המעבר. מהדיון בוועדה עלה כי זמני השהות עם על' וא' מתקיימים באופן שווה. הילדים התחילו טיפול רגשי ביחידה הטיפולית "אהבה". ע' עדיין התגוררה בבית האב והקשר עם אמה חודש והתנתק לסירוגין.
162. **בתסקיר מיום 30.12.2020** – תואר המתח בין בני הזוג בכל הקשור למתן טיפול רגשי לילדים לרבות מחלוקות אודות האחריות למתן טיפול רגשי לע' לאחר חידוש הקשר עם האם.
163. העו"ס ציינה כי קיימת חשיבות רבה להמשך הטיפול של ע' ובהתייחס לא' הביעה "חשש כי קיים דפוס של ניתוק קשר של ילד עם הורה בעת משבר". העו"ס המליצה על טיפול רגשי לכל הקטינים והדרכה הורית ביחידה הטיפולית **** וכן הפנו ההורים לתיאום הורי.
164. ביום 13.1.2021 התקיים דיון בכל הנוגע לקטינים, בסופו התרשמתי כי חרף אמירות ההורים, אין כל בשלום להליך של תיאום הורי.
165. **בהמשך נעשה לע' אבחון פסיכודיאגנוסטי**. מסיכום תוצאות האבחון מיום 14.7.21, עלו ממצאים מדאיגים ביחס למצבה הרגשי, כולל דיכאון והתקפי חרדה משמעותיים. מעבר לכך נראו סימנים לחוויות טראומטיות שמלוות אותה ומהוות תשתית למצוקה שחווה ולקשיים הן בזהות, הן בדימוי העצמי, והם ביכולת לתפקד בחברה באופן תואם ויציב. באבחון עלה כי ע' חווה את עצמה כפגיעה, חלשה וחסרת הגנה, בודדה מאוד, חסרת תמיכה וחשופה. המלצות האבחון כללו הערכה פסיכיאטרית ושקילת השמה במסגרת פסיכיאטרית למשך הקיץ או העברתה

- למסגרת לימודית המיועדת לתלמידים עם הפרעות רגשיות וטיפול ב- DBT. כן הומלץ על טיפול משפחתי והדרכה לשני ההורים מהמטפלת של ע'.
166. מהאמור לעיל עולה כי המתח הרב בין הורים פגע עד מאוד בקטינים ובע' בפרט, ובסופו של יום מחודש ספטמבר 2021 עברה ע' לפנימייה טיפולית *****. את החופשות חולקת בין בתי ההורים על פי רצונה.
167. לציין כי משך תקופה לא מבוטל, פנו הצדדים לבית המשפט על בסיס יומיומי בכל דבר ועניין הנוגע לקטינים, חלוקת זמני שהות, מתן טיפול לקטינים, מי מהם יקבל טיפול, היכן יינתן, מי ההורה שישלם עבורו, מי ההורה שישיע לטיפול, מעבר הקטינים בין הבתים, שינויים בדמי המזונות בעקבות מעבר מי מהקטינים לבית מי מהוריו ועוד ועוד.
168. די אם אפנה לדיון שהתקיים ביום 13.1.21, בו צויין בהחלטה כי "למרבה הצער, פעם אחר פעם אמירות כמו טובת הילדים, הסכם, הידברות, הדרכה, תיאום וכיוב' ניסיונות להושיט יד מצד אחד, נתקלו שניה לאחר מכן בשטף של ויכוח בלתי ניתן לתיעוד".
169. יחד עם זאת, בשלב מסוים נוצרה רגיעה בעניינם של הקטינים והפניות הרבות לבית המשפט פסקו. אף בדיון ההוכחות בחרו הצדדים להתמקד בטיעונים במישור הרכושי ומיעטו להתייחס לשאלות הנוגעות לקטינים.
170. בכתבי הטענות טענה האם כי האב אינו מבין את צרכיהם, והוא לא דואג לספקם לרבות מוצרי הגיינה ובגדים נקיים, עם זאת ציינה שהיא מכירה בחשיבות האב בחיי הקטינים וסבורה כי נוכחותו בחייהם עולה בקנה אחד עם טובתם והיא אינה מתערבת בנעשה בבית האב, וביקשה להותיר את המשמורת המשותפת על כנה.
171. אף האב עתר למשמורת משותפת, ציין שהוא מספק את כלל צרכי הקטינים, לרבות הסעות וטיפולים, וביקש לשמר את הסכמת הצדדים למצב הקיים של משמורת משותפת וזמני שהות שווים של שלושת הילדים.
172. בבואו של בית המשפט להכריע בשאלת הסדר ההורות, השיקול הבלעדי הינו בהתאם לעקרון "טובת הקטין" אשר הוכר כעקרון על במשפט הישראלי, בעניין זה אין צורך להכביר מילים.
173. במקרה זה, נוכח הסכמת הצדדים, המלצות העו"ס ולאחר עיון במכלול התסקירים והדיווחים השונים לבית המשפט אין ספק כי הותרת המצב הקיים ולפיו קיימת חלוקת זמני שהות שווה בין ההורים עולה בקנה אחד עם טובתם של הקטינים, וכך אני מורה. **תביעת המזונות:**
174. בעניין המזונות, ככל עניין כספי אחר, טענות הצדדים היו קוטביות (ככל שניתנו להבנה).
175. בהחלטה מיום 22.10.20, חוייב האב בתשלום מזונות זמניים בסך של 2,800 ש"ח שם עבור מזונות הקטינים א' ועל' ובמימון 60% מההוצאות החריגות. באותה העת ע' לא היתה בקשר עם אמה ואביה נשא בכל מזונותיה.

176. אשר לע' נעשו פניות שונות לבית המשפט בעניין מזונותיה על רקע המעבר בין בתי הוריים. בהחלטה מיום 17.8.21 נקבע כי הצדדים יפתחו חשבון ייעודי משותף עבור מימון הוצאותיה שהועמדו על סך של 1,300 ₪ לחודש (ללא רכיב הכלכלה והמדור). מסך זה חוייבה האם להפקיד 450 ₪ והאב 850 ₪. נקבע כי מחשבון זה ישולמו הוצאות הקטינה לרבות ביגוד, הנעלה, הגיינה קוסמטיקה וכיו"ב. ביחס למדור וכלכלה נקבע כי אלה יסופקו ע"י ההורה עימו שוהה הקטינה. **תמצית טענות הצדדים:**

177. בתביעת המזונות שהגישה התובעת, ביקשה לחייב את הנתבע במזונות הקטינים בסך של 9,871 ₪ לחודש כולל חלקם במדור. בתצהיר ובסיכומים עתרה התובעת לתשלום מזונות הקטינים ומדורם בסך 7,914 ₪. התובעת פירטה צרכיהם של הקטינים בהתייחס להוצאות כלכלה, בגוד והנעלה, הגיינה, בילויים, דמי כיס, חוגים, טיפולים רגשיים וטיפולים אורתודנטיים של הקטינים והעמידה את צרכיהם כמפורט להלן: ע' סך של 1,937 ₪, א' סך של 1,848 ₪ ועלי סך של 1,460 ₪. מעבר לכך, טענה כי הוצאות המדור והחזקתן הינן בסך 5,339 ₪ לחודש. כן ביקשה להשית על האב את מלוא הוצאות החריגות של הקטינים.

178. מנגד, טען הנתבע כי אין מקום לחייב אותו במזונות כלל נוכח קיומם של זמני שהות שווים והעובדה שנושא לבדו במלוא הוצאות הילדים, לרבות תשלום עבור טיפולים רגשיים, חוגים, טיפולי אורתודנטיה לא' ועל', האבחון הדיאגנוסטי ותשלומי פנימייה לע' ועוד.

179. בסיכומיו, הציע לשלם סך של 2,800 ₪ עד שימלאו לע' 16 שנים. עם הגיעה לגיל 16 ועד הגיעה לגיל 18 שנים להפחית את דמי מזונות לסך של 2,200 ₪. כך בהתאמה יפחת סכום המזונות לסך של 1,600 ₪ עם הגיעה של א' לגיל 16 שנים. עם הגיעה הקטינים לגיל 18 ייפסק תשלום המזונות. הנתבע התנה הצעה זו חלף כל תשלום אחר שייקבע, לרבות חלקה של התובעת בגמלת אכ"ע (סעיף 47 לסיכומים). כמו כן עתר לחלוקה שוויונית בהוצאות החריגות. **הדין החל:**

180. כידוע, פסיקת מזונות הינה הכרעה המחייבת הפעלת שיקול דעת שיפוטי זהיר, המאזן בין צרכי הקטין, הכנסות ההורים ויכולותיהם הכלכליות, בראי נסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

181. בשים לב להוראות החוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשט"ו – 1959, הרי שיש להחיל את הוראות הדין העברי באשר לחובת תשלום המזונות.

182. הכללים המקובלים כיום בפסיקה בקשר לנשיאה בנטל מזונות הילדים בין ההורים נוסחו היטב בבע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית ואח' (19.7.17). הכלל הוא כי החל מגיל 6 עד 15 שנים - חלה החובה במזונות הילדים על שני ההורים, מדין צדקה, תוך שחלוקת החיוב ביניהם תיקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות, לרבות הכנסה משכר עבודה. עד גיל 6 חב האב היהודי באופן בלעדי בכל צרכיהם הבסיסיים וההכרחיים של הילדים (שהוגדרו בפסיקה בסך של כ- 1,600 ₪ בחודש לא כולל מדור וחינוך).

183. הסוגיה שהובאה לפתחו של ביהמ"ש העליון בבע"מ 919/15 הינה חלוקת נטל חיוב המזונות בין הורים יהודים במקרה של משמורת משותפת, אולם בהתאם

לפסיקה, יש ליישם את עקרונות הבע"מ אף כאשר המשמורת נתונה לאחד ההורים (עמ"ש (מרכז) 21704-03-18 א. ו. נ' א. ו (11.06.2019), עמ"ש (מרכז) 62263-10-17), רמ"ש (מרכז) 59188-10-18 י.ג. נ' א.ג. (2018) ועוד.

184. לצורך הערכת חלוקת הנשיאה במזונות בין ההורים הוצעו נוסחאות שונות המביאות בחשבון את המשתנים הרלבנטיים (עמ"ש (ת"א) 59072-02-15 ע' מ' נ' ע' ג' (3.7.2016); עמ"ש (חי') 17309-05-17 ג.ט. נ' א.ק. (15.6.2018); עמ"ש (ת"א) 8680-01-19 ע' נ' ב' (6.2.2020)).

185. עם זאת, נפסק כי "אין מדובר בקביעת נוסחאות אריתמטיות נוקשות הקושרות בין הכנסות ההורים והיקף המשמורת הפיזית המסורה לכל אחד מהם לבין שיעור המזונות. פסיקת המזונות לעולם לא תסמוך אך על "המספרים היבשים" – אם לעניין נתוני ההשתכרות של ההורים, אם לעניין יחס השהייה אצל כל אחד מהם. בטרם יפסוק באופן סופי את סכום המזונות על בית המשפט להוסיף ולהתבונן היטב על התא המשפחתי שלפניו ועל נסיבותיו הפרטניות, ולהבטיח את חלוקת הנטל ההולמת ביותר תנאים אלה. הקביעה תהיה נטועה תמיד במכלול נסיבות העניין, כששיקול העל המנחה אותה הוא טובת הילד ורווחתו בבתי שני ההורים" (בע"מ 919/15, סעיף 126).

186. באשר לילדים מעל גיל 6 החולקים זמני שהות בין בתי שני הוריהם קבעה הפסיקה סכומים ממוצעים של כ-2,250 ₪ בחודש לכל קטין תוך שהוסבר כי בשל המגורים בשני בתים, ההוצאות של ההורים ביחס לילדים עולות (ר' עמ"ש (מחוזי מרכז) 65692-11-19 ס. נ' ס. (22.9.20); עמ"ש (מחוזי חיפה) 56000-10-18 (מחוזי מרכז) 59188-10-18 י.ג. נ' א.ג. (25.10.2018)). פלוני נ' פלונית (2019) רמ"ש (מרכז) 59188-10-18 י.ג. נ' א.ג. (25.10.2018). עוד לעניין הגידול בהוצאות בשל חלוקת זמן בשני בתים וצריכה גבוהה יותר, בסך שנע בין 2250 ₪ - 2400 ₪ לילד לחודש, ללא מדור, סכום שיכול לשקף נקודת מוצא להערכת סבירות צרכים של ילדים בפסיקת מזונות (ר' תלה"מ (משפחה נצרת) 49843-03-19 פלונית נ' פלוני (03.04.2022) וההפניות שם). עוד ר' פסק הדין שניתן ברמ"ש 61689-01-23 (4.2.23). **יכולותיהם הכלכליות של הצדדים: הכנסות התובעת:**

187. התובעת עסקה בעבר בתחום התיירות. בשנים 2018-2019 הופסקה עבודתה בתחום זה בשל מגיפת הקורונה (זולת עבודות מזדמנות ****), בתקופה זו קיבלה סיוע בשכ"ד בסך 1,170 ₪ וכן קצבת נכות זמנית בסך 3,180 ש"ח עד אפריל 2020 (בשל מחלת הסרטן בה חלתה) וכן קיבלה קצבת הבטחת הכנסה בסך שנע בין 2912 – 2441 ₪ עד לחודש ספטמבר 2020 (נספח 36 לתצהיר התובעת) בהמשך קיבלה סך של 3285 ₪ קצבה בשל לימודיה במכללת **** (לימודי הוראת מורשת ישראל) – ר' נספח (1)40 לתצהיר התובעת. לטענת התובעת היא משתכרת מהוראת אנגלית סך של 2,500 ₪ ומתקיימת בעיקר מכספים שקיבלה מביטוח הבריאות בסך 143,000 והופקדו בקופת גמל להשקעה של אלטשולר שחם.

188. מנגד טען הנתבע כי בחודש אוגוסט 2018 קיבלה התובעת אישור שהחלימה ממחלתה וחזרה למעגל העבודה. לטענתו מקבלת קצבת נכות מהמל"ל בסך 3,200 ₪ וקצבת ילדים בסך של 383 ₪ ובנוסף נעזרת באימה, כשלטענת הנתבע יש לראות בעזרה זו הכנסה לכל דבר ועניין וכן מתפרנסת מהוראת אנגלית, הדרכת

טיולים ובנוסף לומדת ורוכשת מקצוע חדש שיש בו להשליך על פוטנציאל מימוש כושר השתכרותה.

189. מעדותה עולה כי במהלך החיים המשותפים עבדה במגוון מקומות עבודה בתפקידים שונים: "עבדתי ****, בתור אופטריטורית, עבדתי **** באותו תפקיד. עבדתי תקופה קצרה בחברת **** בתחום התיירות, כשנה עבדתי כמבשלת בבית אבות, אחרי זה חזרתי לעבוד כאופטריטורית, ואז כמזכירה, ואז ע' נולדה ואז כמבשלת, ואז כמדריכת טיולים עצמאית, מה שפרנס אותנו במשך יותר מעשור, גם בזמן שעבדתי כמדריכת טיולים, עבדתי כמדריכה במוזיאון ****, כשעברנו ל**** עבדתי מעבר להדרכות טיולים כמדריכת מחזור ****, לאחר מכן כמדריכה במוזיאון **** ובמוזיאון ****, עד המחלה. בסמוך לפני המחלה עבדתי **** ומוזיאון ****, וחזרתי **** תוך כדי הטיפולים". התובעת אישרה בחקירתה כי היא בעלת תעודת מדריכת טיולים מוסמכת, ומלמדת אנגלית ב**** בשכר שעתי (עמ' 11 ש' 9-30). עם תחילת לימודיה במכללת **** הקצבאות שקיבלה להבטחת הכנסה וקצבת נכות זמנית הופסקו.

190. התובעת צירפה מסמכים שונים בתמיכה לטענתה, ביניהם דפי חשבון ואישור קבלת קצבאות מהמל"ל בסכומים שפורטו לעיל (נספח 36 עמ' 136 ונספח 40 (1) עמ' 151 לתצהיר התובעת). עוד לציין כי מתדפיס כרטיס האשראי עולה כי התשלומים השונים הינם לצרכים בסיסיים ומעידים על אורח חיים שאינו ראוותני.

191. כן המציאה תלושי שכר **** בסכומים הבאים: 5/19 - 1,594 ₪, 6/19 - 2,967 ₪, 7/19 - 1,796 ₪, 8/19 - 2,284 ₪, 9/19 - 910 ₪, 10-19 - 3,011 ₪, 11/9 - 2,150 ₪, 12/9 - 2,571 ₪ ש"ח, 1/20 - 2,210 ₪, 2/20 - 1,366 ₪, 3/20 - 815 ₪. וכן תלושי שכר ****, כמפורט להלן: 10/19 - 1,664 ₪, 11/19 - 1,891 ₪, 12/19 - 1,709 ₪, 1/20 - 1,849 ₪, 2/20 - 1,856 ₪, 3/20 - 1,759 ₪, 2/21 - 539 ₪.

192. סכומים דומים גם עולים מדו"ח פעמונים מחודש יולי 2019 בו צויין כי הכנסתה של התובעת הינה בסך של כ- 3000 ₪.

193. בעניין זה העיד הנתבע כי "לכל אורך החיים המשותפים שלנו היה מתח רב בטענה שהיא לא מתפרנסת, היא יושבה חודשים על חודשים בבית ולא התפרנסה, לא חיפשה עבודה, או שהיא הולכת לאמא שלה להחזיק לה את הנר, בזמן שאמא שלה עושה פעולות כאלה ואחרות. במשך שנים על גבי שנים, היא לא פעלה במאמץ משותף. היה פראייר שעובד קשה והיתה מי שמנצלת את זה כדי להתבכין כל הזמן. לא סתם יש רשימה אדירה של מקומות עבודה אצלה. היא החליפה חדשות לבקרים, או שלא החליפה כשהיא היתה בבית" עמ' 31 ש' 22-32).

194. כן יש לקחת בחשבון כי מבחינה בריאותית התובעת החלימה ממחלת הסרטן, נדרשת לעשות בדיקות תקופתיות ולטענתה בשל מצבה הרפואי אינה יכולה עוד לעבוד בעבודה פיזית, וכי אף הסיוע שניתן לה בעבר מהמל"ל וממשרד השיכון, אינו ניתן עוד. כן לא ניתן להתעלם מגילה של התובעת, שאיננה צעירה.

195. מנגד יש לזכור כי התובעת לומדת לימודי הוראה במכללת ****, תקופת הקורונה לה ייחסה התובעת את הקשיים למצוא עבודה בתחום הכשרתה

הסתיימה, וכי בתקופה בה זעקה כי היא רעבה ללחם, שכרה דירה ב**** בעלות לא מבוטלת בסך של 3,800 ₪, כאשר באזור קיימות חלופות אחרות זולות יותר.

196. עוד יש לציין כי מאחר שמדובר בשלושה קטינים מעל גיל 6 – חובת מיצוי פוטנציאל ההשתכרות חלה על שני ההורים, והסכמת בני הזוג כי במהלך הנישואין התובעת תעבוד בעצימות נמוכה, אינה רלבנטית עוד.

197. בחינת יכולת כלכלית של הורה לצורך קביעת גובה דמי מזונות בהם יחויב, לוקחת בחשבון את הכנסתו משכר עבודה וכן שאר מקורות הכנסתו, כישוריו המקצועיים, פוטנציאל ההשתכרות וכלל הרכוש שיש ברשותו (ר' בע"מ 3432/09 פלוני נ' פלונית (23.6.2009) עמ"ש (חי') 41465-10-17 ש.נ. ש. (25.10.2018)). בניגוד לטענת הנתבע, לא ניתן לקחת בחשבון סיוע שקיבלה התובעת מאימה, כחלק מהכנסותיה.

198. באשר להערכת פוטנציאל השתכרות נפסק בעמ"ש (חיפה) 28488-09-19 ר.ב. נ' ה.ב. מיום 12.3.2020 בסעיף 19, מפי כב' השופט ג'וסי: "בסכסוכי משפחה נהגו בתי המשפט להעריך 'פוטנציאל ההשתכרות' על יסוד נתונים שונים ובעיקר תוך התחשבות ב: גיל, עבר תעסוקתי, עבודה נוכחית, מקצוע, השכלה ותארים, ניסיון, מוניטין אישי, הכנסה נטו, שעות נוספות וכיוצ"ב. רק על ידי שיקול הנתונים הרלוונטיים, ייקבע שיעור פוטנציאל ההכנסה. יחד עם זאת, יש לזכור תמיד כי מדובר בהערכה, ומכאן מחייבת היא זהירות רבה בקביעתה, זאת גם לנוכח המשמעות וההשלכות שתהיינה לה בקביעת גובה המזונות שיושתו על אותו הורה ובחלוקת הנשיאה במזונות בין שני ההורים. כמו כן זהירות זו מתחייבת משום שאותה הערכה מייחסת לאותו הורה יכולת שהוא אינו מממש, והיא מתעלמת מאוטונומית הרצון שלו בבחירת מקצועו לרבות היקף עבודתו ועוד, זאת באותם מקרים בהם הבחירה נעשתה שלא על רקע רצון להתחמק מתשלום מזונות. על כן, הערכת הפוטנציאל והעמדתו על סכום העולה בהרבה על זה המתקבל בפועל תתאפשר במקרים חריגים, ובעיקר כאשר הפער ביניהם הוא משמעותי, שעה שהנתונים השונים מצביעים על יכולות גבוהות בהרבה והדבר נתמך בניסיון העבר – השתכרות בפועל של סכומים גבוהים משמעותית מאלה המתקבלים היום".

199. בשים לב למכלול הנתונים שפורטו לעיל, לרבות ההשתכרות מלימודי אנגלית, ההכשרה כמדריכת טיולים, לימודי ההוראה ומגוון כישורי התובעת במקומות השונים בהם עבדה ולהשתכרותה בעבר – אני מעמידה את פוטנציאל השתכרותה של התובעת לכל היותר בסך של 5500 ₪ נטו בחודש. הכנסות הנתבע:

200. הנתבע שהינו עו"ד בהכשרתו (הוסמך בשנת 2004), משתכר סך של כ- 23,500 ₪ בחודש. מקצבת אכ"ע (כ-15,000 ₪) ומקצבאות המ"ל (8,559 ₪). בשל מצבו הרפואי אין לנתבע יכולת להגדיל את הכנסתו. התובעת טענה כי בנוסף הנתבע מופיע שר ומנגן ו"עוסק בנגרות" אולם בטענות אלה אין כל ממש (הנתבע הסביר כי הזמן לשיר פעם אחת על הבמה, הופיע מספר פעמים בודדות במסגרת התנסות בסדנא בשירה עם להקה, ובסדנת נגרות בנה ספסל אחד ויחיד).

201. לציין כי הנתבע חזר פעם אחר פעם על הוצאותיו החודשיות הגבוהות ואשר לטענתו מסתכמות בסך של 35,594 ₪, וזאת בין היתר לאור העובדה שנושא

במלוא תשלומי הוצאות גידול הילדים, בהחזרי חובותיהם המשותפים של הצדדים ובהוצאותיו הרפואיות. בתצהירו ציין כי כיום הוצאותיו החודשיות מסתכמות בסך של 25,040 ₪. ובסיכומים פירט את הוצאותיו ולטענתו אלה מסתכמות מעל 35,594 ₪.

202. לצורך בחינת יחס ההכנסות יש לקחת בחשבון הכנסה פנויה, שהן הכנסה לאחר הפחתת הוצאות מדור. נוכח ההבדל בין הצדדים בהוצאות המדור (כאשר שני הצדדים אינם מתגוררים עוד בקיבוץ **** בו התגוררו במהלך החיים המשותפים, ודווקא התובעת בחרה לשכור דירה בעלות גבוהה יותר מזו של הנתבע), אתיחס ליחס ההכנסות ללא הפחתת המדור. **יחס זה עומד על 20% לתובעת ו 80% לנתבע.**

203. יחד עם זאת יש לקחת בחשבון כי מקצבתו נדרש הנתבע לממן את צרכיו הרפואיים השונים שהינם גבוהים מהרגיל, ולצרכי התחשיב וחלוקת נטל המזונות, יש לקחת פער הכנסות קטן יותר. דיון קונקרטי בצרכי הקטינים:

204. הצדדים אף חלוקים אשר לצרכי הקטינים. בעניין זה ובשים לב לפסיקה שפורטה לעיל, ולכך שהקטינים על' וא' חולקים זמני שהות שווים בשני הבתים – ובשים לב להתרשמותי מאורח החיים של הצדדים שהינו צנוע (בכל הנוגע לקטינים), אני מעמידה את צרכי כ"א מהקטינים בסך של 2000 ₪, מחציתן הוצאות תלויות שהות. אשר לקטינה ע', הגם ששוהה בפנימייה אני מעמידה את צרכיה בסך של 1300 ₪ זאת בשים לב לטענות האם לצרכים קוסמטיים ואישיים מיוחדים של ע' שלא הוכחו ע"י האב (כלומר, מרביתן אינן תלויות שהות).

205. לציין כי הצדדים הרחיבו בטיעוניהם ובחקירותיהם אשר לתשלומים שונים הנוגעים לקטינים כאשר האב טען ששילם את כלל הצרכים, האם טענה כי שילמה כל הוצאה שיכלה לשאת בה וכי האב נהנה מהנחות משמעותיות שהיא זו שפעלה להשיגן.

206. בשים לב לכלל הנתונים שפורטו לעיל, לאחר שלקחתי בחשבון את פערי ההכנסות בין הצדדים, מצבו הרפואי של האב, העובדה כי ע' בפנימייה ומרבית הוצאותיה אינן תלויות שהות אני מחייבת את האב בסך של 1100 ₪ לחודש עבור כ"א מהקטינים על' וא' ובסך של 850 ₪ עבור ע'.

207. אשר למדור והחזקתו תבעה התובעת את הסכומים הבאים (וצרפה מסמכים לתמיכת חלק מההוצאות). לתיק צורף הסכם שכירות וחשבון מים וארנונה (ר' נספח 12 עמ' 84-81 ונספח 43 עמ' 178 לתצהיר)

שכ"ד ****	₪ 3,800
מים	₪ 250
ארנונה	₪ 469
חשמל ממוצע	₪ 500

גז	150 ש"ח
אינטרנט וכבלים	170 ₪
סה"כ	5,339 ₪

208. מאחר שהקטינים חולקים זמני שהות שווים בבית הוריהם, ולכל אחד מהם הוראות מדור, והתובעת שכרה דירה בעלות גבוהה מעלות שכה"ד של התובע ובשים לב לפסיקה בעניין קביעת המדור הראוי, ונוכח פערי ההשתכרות בין הצדדים, ועל מנת למנוע קיומו של "בית עשיר" ו"בית עני" אני רואה לנכון לחייב את האב בסך של 300 ₪ עבור מדור וזאת לכ"א מהקטינים על" וא'. **לסיכום:**

209. בסה"כ חיוב האב במזונות יהא כדלקמן: 1300 לכ"א מהקטינים על" וא' ו-850 ₪ עבור הקטינה ע' (להלן: "דמי המזונות"). סכום זה כולל מדור הקטינים.

210. דמי המזונות ישולמו לאם החל מיום 1.06.23 ובכל 1 לחודש עבור אותו החודש וזאת לחשבון הבנק של התובעת. דפי בנק המעידים על ביצוע התשלום יהוו ראיה חותכת ומכרעת לביצוע תשלום המזונות בפועל. אשר לקטינה ע' – בהסכמת הצדדים ניתן להמשיך את ההסדר של קופה משותפת לתשלום מלוא צרכיה, דבר שבהחלט הוכיח עצמו כמביא לרגיעה.

211. הסכום הנקוב לעיל יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן על בסיס המדד הידוע היום ויעודכן פעם בשנה – במזונות חודש ינואר של כל שנה, ללא הפרשים לתקופות הביניים.

212. דמי המזונות המפורטים לעיל ישולמו לידי התובעת בנוסף לקיצבת הילדים המשולמת לה ע"י המל"ל ו/או בנוסף לכל קיצבה, גימלה או הטבה להם היא זכאית, ככל שהיא זכאית על פי כל דין. מענק החינוך ישמש לצורכי הצטיידות לבית הספר והאב לא יחוייב להשתתף בהוצאות הצטיידות.

213. בשים לב לאמור לעיל בעניין פער ההכנסות אני רואה לנכון לקבוע כי בנוסף לדמי המזונות החל ממועד מתן פסק הדין יישאו הצדדים ביחס של 80% האב ו-20% האם מהוצאות הבריאות והחינוך החריגות של הקטינים אשר אינן מכוסות ע"י סל הבריאות או ביטוח רפואי אחר ו/או על ידי חוק חינוך חובה (בהתאמה) והכל לפי הוראות אלו:

214. הוצאות ריפוי חריגות, אשר אינן ממומנות על ידי ביטוח הבריאות הממלכתי, לרבות טיפולי שיניים, אורתודונטיה, משקפיים/עדשות מגע, טיפולים פסיכולוגיים/ריגשיים, ריפוי בעיסוק, איבחונים לרבות איבחוני ליקוי למידה, תרופות שאינן בסל הבריאות וכל הוצאה רפואית אחרת חריגה אשר איננה מכוסה (במלואה או בחלקה) על ידי קופ"ח ובכלל זה הפרשים בגין אותה הוצאה חריגה לאחר קבלת החזר מכל מקור שהוא, אלא אם כן החזר מתקבל מביטוח פרטי הממומן ע"י הורה אחד בלבד שאז רק ההורה המממן זכאי להנות מהחזר זה.

215. הוצאות חינוך חריגות, הכוללות השתתפות במחצית עלות שכ"ל, צהרונים, הסעות, מחצית קייטנת קיץ לפי תעריף של קייטנה עירונית בלבד, למשך חודש אחד לכל היותר לכל קטין; עד חוג אחד לשנה (בהתאם לרצון הילד והסכמת שני

הצדדים ובכפוף לכך שעלות החוג לא תעלה על 170 ₪ בחודש), אבחונים, שיעורי עזר (ככל שיידרשו לילד, בהמלצת גורם מקצועי ו/או מחנך כיתה).

216. דמי המזונות ישולמו עד הגיעו של כל קטין למועד גיוסו לשירות צבאי או לאומי (ואם לא ישרת, יופסקו בסיום לימודים תיכוניים).

217. היה ומי מהילדים ישרת בצה"ל ו/או בשירות הלאומי, האב ימשיך לשלם מזונות לאם עד לתום תקופת שירות החובה ו/או הלאומי, כשהסכום יעמוד על שליש מהסכום הנקוב לעיל, בערכו הצמוד כאמור לעיל.

218. לעניין הוצאות החריגות: כל הודעה ו/או מידע לרבות מסמכים, יועברו באחד מאופני התקשורת הבאים - להלן: "תקשורת מתועדת": תקשורת סלולרית (כגון: WhatsApp) / מייל / דואר רשום, כאשר ההורה השולח איננו מחוייב להוכיח כי ההורה השני קיבל לידי את ההודעה אלא כי שלח לו באחד מאופני התקשורת המפורטים לעיל. כל העברה באופן אחר, תחייב את ההורה השולח להוכיח כי ההורה השני קיבל לידי את המידע/מסמכים.

219. כל הוצאה רפואית כנ"ל תעשה על יסוד אסמכתא מגורם רלוונטי המאשר את נחיצותה, אשר תועבר מהורה אחד לשני בתקשורת מתועדת טרם הוצאת ההוצאה/קבלת הטיפול, על מנת לאפשר להורה השני לבדוק האמור בתוך 10 ימים מיום משלוח האסמכתא.

220. כל הוצאה חריגה אחרת שלא נכללת לעיל, יישאו בה שני ההורים ביחס שנקבע, ובלבד ששני ההורים הסכימו להוצאה זו באופן מתועד (לרבות בתקשורת המתועדת).

221. הורה אשר יישא במלוא הסכומים בגין הוצאות המפורטות לעיל ("ההורה המשלם") יקבל מהורה השני ("ההורה החייב") את חלקו בהתאם לאמור לעיל, וזאת בתוך 10 ימים מיום שההורה המשלם שלח להורה החייב בתקשורת המתועדת דרישה בצירוף האסמכתא הרלוונטית על התשלום הנדרש, ובתנאי שהמשלוח ייעשה לא יאוחר מחצי שנה לאחר ההוצאה.

222. לחלופין רשאי ההורה החייב להודיע להורה המשלם בתקשורת המתועדת בתוך עשרת הימים דלעיל, כי הוא ישלם את חלקו ישירות לגורם נתן השירות.

223. חיוב המזונות המפורט בכל הסעיפים לעיל, כולל את השתתפותו של האב בכל צרכי הקטינים, מכל מין וסוג שהוא, לרבות מדור, ועל האם לשאת בכל יתר צרכי הקטינים, מכל מין וסוג שהוא, לרבות מזון, כלכלה שוטפת, ביגוד והנעלה, רכישת ציוד למסגרת החינוכית, הוצאות רפואיות שוטפות, וכיו"ב.

224. כל דרישה לטיפול ו/או להשתתפות במימון או תשלום הוצאות חריגות כאמור (חינוכיות ורפואיות) תיעשה אך ורק לאחר מיצוי כל ההליכים מול כל הגורמים האחראים על מימון, סבסוד, השתתפות ו/או מתן הנחות והטבות. תנאי זה מהווה תנאי סף לחיובו של ההורה החייב בתשלום חלקו בהוצאות החריגות.

225. ככל שההורה החייב חולק על חינוכיות ההוצאה, יכריע הגורם הרלוונטי (החינוכי/הרפואי בהתאמה).

226. על מנת למנוע מחלוקות כספיות עתידיות, אני מורה כי עד למועד פסק הדין ינהגו הצדדים ע"פ ההחלטה בעניין המזונות הזמניים. **מזונות אישה/מזונות משקמים: תמצית טענות התובעת**
227. לטענת האישה זכאית למזונות אישה מכוח הדינים האזרחיים וחובת תום הלב, שיקולי הגינות וצדק המוטלים על הנתבע בהקשר לשיקומה ולמימון הוצאותיה וצרכיה. התובעת עתרה למזונות לצורך שיקומה עד שתוכל לעמוד על רגליה כמחלימה ממחלת הסרטן ולהתפרנס בזכות עצמה.
228. לטענתה במהלך חייהם המשותפים התנהלו בתא משפחתי כלכלי משותף, הנתבע נשא בעיקר פרנסת ביתם. ערב פרידתם היו בהליך של ניסיון הבראה כלכלי במסגרת ארגון פעמונים אולם הנתבע הפסיק תמיכתו בתובעת ובקטינים באחת עם עזיבתו את הבית.
229. בכתב התביעה טענה כי הנתבע עודד אותה להתפטר מעבודתה. כעת לטענתה אינה עובדת ולומדת לתעודת הוראה על מנת לשפר את יכולות השתכרותה בעתיד. לצרכי מחייתה נאלצת לכלות את כספי חסכוניה שנצברו בקופה"ג בסך 143,000 ₪ והיו אמורים לשמש עבורה כבטוחה לעת זקנתה. לטענתה אין ביכולתה לממן את הוצאות הילדים כשהם שוהים עמה בביתה.
230. התובעת עתרה בכתב התביעה לחייב את הנתבע במזונותיה בסך של 7,050 ₪. בתצהיר ובסיכומיה העמידה את דרישתה למזונות אישה בסך של 6,264 ₪, הכוללים את הוצאותיה האישיות בסך של 4,750 ₪ וחלקה במדור בסך 1,514 ₪ (לאחר הפחתת דמי הסיוע בשכ"ד בסך 1,170 ₪).
231. התובעת עתרה לפסיקת מזונות משקמים, כסעד חלופי לתביעתה לחלוקת גמלת אכ"ע של הנתבע. **תמצית טענות הנתבע:**
232. לטענת הנתבע התובעת אינה זכאית לדמי מזונות משקמים כידועה בציבור.
233. לטענתו הפקיד ממועד עזיבתו את הבית ועד ששכר דירה דמי מזונות בסכומים גבוהים (6,000 ₪ – 7,000 ₪) הכוללים דמי מזונות משקמים ומזונות קטינים. לשיטתו, ככל שתטען התובעת למזונות משקמים, די בסכומים אלה ואין עוד מקום לחייבו בתשלום נוסף עבור רכיב המזונות המשקמים שהינם מוגבלים בזמן. **דין והכרעה:**
234. כאמור הצדדים היו ידועים בציבור. זכות ידועה בציבור למזונות אינה חלה מכח הדין האישי, אלא מכוח הדין האזרחי.
235. פסיקת מזונות מכוח הדין האזרחי התפתחה בפסיקה כהלכה שעניינה ב"מזונות משקמים", שהיא פסיקת מזונות אף לאחר פירוד הצדדים, כאשר הזכאות לפסיקת המזונות הינה לפי העקרונות של המשפט האזרחי (הסתמכות, עקרון תום הלב, יחסים חוזיים). מטרת המזונות הינה לאפשר לבן הזוג ה"חלש" לשקם את מצבו, תוך הכרה בזכותו לחיות בכבוד ובלא מחסור) ר' תמ"ש (תא) 39614-12-14 א.נ.נ' ע.נ. (2017) הכל מתוך רצון לגשר על הפערים בין הצדדים וליתן אפשרות לבן הזוג להתאים את עצמו כלכלית למצב שנוצר לאור הפירוד (ר' הדברים שנפסקו בעמ"ש 7519-11-16 פלוני נ' פלוני 2018 והשיקולים בפסיקת מזונות משקמים

כפי שנפסקו בבע"מ 3151/14 פלונית נ' פלוני (5.11.2015) והפסיקה שהובאה שם בהרחבה. בית המשפט העליון הכיר בכך כי ישנם מקרים בהם על אף שהדין הדתי שולל מזונות אישה הרי שמכוח עקרונות הסכמיים וחוזיים, יש לפסוק מזונות משקמים לבת הזוג במקרים מתאימים. (ר' רע"א 8256/99 פלונית נ' פלוני, פ"ד נח(2) 213 (2003)).

236. בהקשר זה נפסק כי השיקול המרכזי אותו יש לבחון על מנת להכריע אם אחד מבני הזוג זכאי למזונות משקמים וגובהם הוא ההיתכנות לקיומם של מקורות פרנסה חלופיים, לפיכך, יש חשיבות לשאלה מהם ההכשרה המקצועית והניסיון התעסוקתי של בן הזוג "הביתי", מה גילו ומהו שוויו של הרכוש של בני הזוג והאם כבר חולק עוד הוגש כי אין מדובר בזכאות קבועה למזונות, אלא בזכאות שנועדה להשיג תכלית שיקומית של השתלבות בשוק העבודה – תכלית שעניינה קיום בכבוד לאותה תקופה של "השתקמות", המשקפת את ההסתמכות על הקשר הזוגי עד כדי פגיעה ביכולת להתפרנס, לפיכך ככלל, צריך לקבוע מועד קצוב למתן המזונות (ר' בע"מ 3151/14 הנ"ל וכן תלה"מ (חדרה) 42389-05-20 פלונית נ' אלמוני (20.07.2022)). התובעת הרימה נטל הראיה המוטל עליה והוכיחה כי הצדדים חיו יחד "כידועים בציבור" לפחות משנת 2006 עד למועד עזיבת הנתבע את הבית בו התגוררו הצדדים ביום 15.8.2019. עוד הוכח כי בתקופה זו ניהלו בניה"ז תא משפחתי כלכלי משותף. כן הוכיחה התובעת תלות כלכלית בנתבע וכי הוא זה אשר נשא בעיקר כלכלת הבית, כאשר היא מסתמכת בעיקר על הקשר הזוגי. דברים אלה עולים במפורש מדברי הנתבע (עמ' 31 ש' 22-32): "ש. אתה זוכר את ההכנסות החודשיות שפלונית הכניסה הביתה, מהשנים 2018, 2019, הם הגיעו מתביעות המזור שלה ואתה טיפלת בזה, וזה כסף שנכנס לחשבון המשותף. סך ההכנסות של פלונית לא עברו את הסך של 3,200 ש.ת. לכל אורך החיים המשותפים שלנו היה מתח רב בטענה שהיא לא מתפרנסת, היא יושבה חודשים על חודשים בבית ולא התפרנסה, לא חיפשה עבודה, או שהיא הולכת לאמא שלה להחזיק לה את הנר, בזמן שאמא שלה עושה פעולות כאלה ואחרות. במשך שנים על גבי שנים, היא לא פעלה במאמץ משותף. היה פראיר שעובד קשה והיתה מי שמנצלת את זה כדי להתכניין כל הזמן. לא סתם יש רשימה אדירה של מקומות עבודה אצלה. היא החליפה חדשות לבקרים, או שלא החליפה כשהיא היתה בבית. ש. זה לא נכון, יש לה תלושי שכר לאורך כל שנות חייה המשותפים, אבל זה לא הרבה כי זה שיש. ת. זה מה שיש כשלא רוצים לעבוד".

237. התובעת אמנם לא הוכיחה כי יכולתה להתפרנס נפגעה כתוצאה מקשר הנישואין, יחד עם זאת בהחלט הוכח היא זקוקה לשיקום יכולת השתכרותה, וכך התובעת אף עשתה בפועל עת נרשמה ללימודים לרבות ללימודים לתעודת הוראה כדי למצוא לה מקור פרנסה (עמ' 16 ש' 15-17): "ש. אז למה את לומדת אם אין לך כסף. ת. כדי שיהיה לי כסף ומקצוע כדי לעבוד ולפרנס את הילדים שלי. בגלל הקורונה אפילו שר האוצר ממליץ למדריכי טיולים למצוא מקצוע אחר".

238. עוד לציין כי הצדדים לא צברו כל רכוש משמעותי במהלך החיים המשותפים ולמעשה התובעת שאיננה צעירה, יוצאת מקשר הנישואין ללא רכוש ועם צורך לרכוש לעצמה הכשרה מקצועית. אמנם אף הנתבע אינו יוצא עם רכוש רב, יחד עם זאת הוא נהנה מהכנסה חודשית גבוהה משמעותית מזו של התובעת, וזו איפשרה לו לסלק חובות משותפים בפרק זמן קצר יחסית (ר' עמ' 30 לפרוט' ש' 11-18). כפי

שנקבע לעיל, ממועד הקרע התובעת אינה זכאית לחלק כלשהו מגמלת אכ"ע, כל אלה מקימים לתובעת זכאות לפסיקת מזונות משקמים.

239. בנסיבות אלה, בשים לב להשתכרותה כיום ולקצבת הבטחת ההכנסה שהופסקה, ומנגד, בשים לב לקביעה כי זכויות התובעת באלטשולר שחם, לא יאוזנו, לסכום שצפויה התובעת לקבל כתוצאה מתיקון חווה"ד בעקבות הקביעות בפסק הדין, אני רואה לנכון לחייב את הנתבע בתשלום מזונות משקמים בסך של 1,300 ₪ לחודש, זאת למשך תקופה של שנתיים ימים מהיום, עד לשלב בו תוכל "לעמוד על רגליה" מבחינה כלכלית ולמצות את פוטנציאל השתכרותה.

לסיכום: בעניינים הרכושיים, הצדדים ינהגו בהתאם לקביעות שצויינו בפסק הדין במחלוקות השונות. המומחה יתקן את חווה"ד הראשונה, בהתאם לאמור בסעיפים: 91, 119, 130, 142, 146 ו-152 לפסק הדין. בכל הנוגע לתביעה להסדר הורות ינהגו הצדדים לפי האמור בסעיף 173 לפסק הדין. בכל הנוגע לתביעת מזונות הקטינים יחול האמור בסעיפים 204-226 לפסק הדין. בכל הנוגע לתביעה למזונות משקמים יחול האמור בסעיף 239 לפסק הדין. בנסיבות, כל צד ישא בהוצאותיו.

פסק הדין ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים. ניתן היום, י"ח סיוון תשפ"ג,

07 יוני 2023, בהעדר הצדדים. אביבית נחמיאס, שופטת, סגנית הנשיא